B373/7

A BUDAPESTI VIII. KERÜLETI

KÖZSÉGI

# FŐREÁLISKOLA

NEGYVENHETEDIK

# ÉVI ÉRTESÍTŐJE.

1917—1918.

SZERKESZTETTE
DR. HORVÁTH CYRILL
IGAZGATÓ.

BUDAPEST SZÉKESFŐVÁROS
HÁZINYOMDÁJA — 1918. —

Budapest. Reáliskolák

LELTÁROZVA 1963

A BUDAPESTI VIII. KERÜLETI

KÖZSÉGI

# FŐREÁLISKOLA

NEGYVENHETEDIK

# ÉVI ÉRTESÍTŐJE.

1917—1918.

SZERKESZTETTE
DR. HORVÁTH CYRILL
IGAZGATÓ.

BUDAPEST SZÉKESFŐVÁROS
HÁZINYOMDÁJA — 1918. —

1976

1985
2012

B 373/Z
17627

I.

## Adatok az intézet történetéhez.

**1. Tanári testület.** Az 1917/18. isk. év kezdete, csakúgy, mint a megelőző háromé, csonkán találta iskolánk tanári testületét. Dr. Kräuter Ferenc, dr. Thienemann Tivadar és Záborszky Sándor még mindig katonai szolgálatban voltak; Garzó Bertalan rajztanárt és dr. Velledits Lajost a nyári szünet alatt szólították zászló alá; Bajor Károly, szfőv. polg. isk. r. tornatanár, aki az intézetben 2 év óta helyettesített, még a tanítás megkezdése előtt — immár másodizben — bevonult ezredéhez. A tornaórák ellátására az illetékes hatóság Pédery Gyula szfőv. elemi isk. tanítót rendelte az iskolához; Velledits Lajos pedig már november 1-én visszakerült hozzánk; ekkép a viszonyokhoz mérve megfelelő erővel végezhettük a tanítás munkáját.

Az iskolaév folyamán a testület jeles, fiatal tagját, dr. Thienemann Tivadar r. tanárt, a pozsonyi egyetem német tanszékére nevezték ki. Az intézet nagy reményekre jogosító munkást, a tanári kar szeretett kartársat veszített távozása által; de őszinte örömmel örvendett kitüntetésének és szívből fakadó jókívánataival kiséri sokat igérő, szép pályáján.

**2. Az 1917/18. isk. év kezdete és lefolyása.** A tanári testület augusztus hó 31-én tartotta meg alakuló értekezletét, amely után a javító- és pótlóvizsgálatokat, d. u. pedig a különbözeti vizsgálatokat tartottuk. Javító vizsgálatra egy tárgyból 53, két tárgyból 21 tanuló jelent meg, akikhez utóbb főig. engedéllyel még egy tanuló járult; az egy tárgyból bukottak közül 48, a két tárgyból bukottak közül 17 tette le sikerrel a vizsgálatot. Pótvizsgálatra 2 tanulót bocsátottunk, a követelményeknek megfelelt 2 növendék.

Szeptember 1. és 3. napján tovább folyt a tanulóknak jún. hóban megkezdett beírása. Az iskolaév elején és az év közben igazolás mellett fölvett tanulók száma 693; ezek közül nyilvános tanuló 636; magántanuló 57. A tanulók száma tehát a múlt évihez képest újból szaporodott.

Az iskolai évet szeptember 6-án nyitottuk meg ünnepélyesen. Szeptember 7-én megkezdődött a tanítás és rendben folyt karácsonyig. Január havában és február első három napján a szénhiány miatt nem volt előadás. Végre február 4-én újból munkához láthatott az intézet és az oktatás az engedélyezett szünetek kivételével rendben folyt junius hó 5. napjáig.

Az évzáró vizsgálatokat a VIII. osztályban május 10., 11. és 13. napján tartottuk. A többi osztályokban június 8-tól 14-ig tananyag-összefoglalások voltak. A rendkívüli tárgyak vizsgálatai május 2., június 4., 5. és 7., az évvégi magánvizsgálatok június 17—18. napján mentek végbe.

**3. Nevelés és oktatás.** Ama célok között, melyeket intézetünk szolgál, a legfőbbek egyike, hogy növendékeinket fegyelmezett életre neveljük. Ezért az igazgatóság és a tanári kar különös gondot fordított rá, hogy a tanulókban a valláserkölcsi és hazafias érzést, a komoly, férfias gondolkodást, az önfegyelmezésre való törekvést mind szoktatással, mind oktatással fejlessze és ápolja. Az ifjúságnak erkölcsi és fegyelmi magatartása általán az egész éven át meg is felelt a követelményeknek; nagyobb vétség, amely szigorúbb intézkedést kivánt, alig fordult elő.

*a*) A róm. kath. tanulók, mint az előző években is, vasár- és ünnepnapokon — a karácsonyi, húsvéti és pünkösdi ünnepek kivételével — az igazgató és megbízott tanárok felügyelete alatt a Jézus Szt. Szíve egyházában szentmisét hallgattak, mely alatt az intézetnek egyházi kara énekelt. Az I—III. és a IV—VIII. osztály növendékei kéthetenkint az intézetben szentbeszéden voltak jelen; a husvéti ünnepek előtt szokásos lelkigyakorlatokat buzgósággal elvégezték s az iskolai év folyamán négyszer végeztek gyónást és járultak szent áldozáshoz.

Az izr. vallású tanulók kéthetenkint szombaton d. u. 3 órakor a Dohány-utcai templomban, a ref. növendékek vasárnaponkint az intézetben gyűltek össze — egyéb iskolák tanulóival együtt — istentiszteletre; a többi felekezet hitoktatói viszont saját hatáskörükben intézkedtek, hogy tanitványaik vallási kötelességeiket teljesítsék. Mulasztás vagy erkölcsi viselet tekintetében panasz az igazgatósághoz egész éven át nem érkezett.

*b*) A tanítás, mint a multban, az érvényben levő tanterv alapján, az Utasítások szellemében folyt. A leckeórák — beleértve a róm. katholikus, református és izraelita növendékek vallástani óráit is — az intézet helyiségeiben tartattak; a gör. kath., ág. ev., gör. kel. és unit. tanulókéi pedig az illető egyházi hatóságoktól kijelölt helyeken voltak.

A háborús állapotok fokozott mértékben éreztették hatásukat. A növendékek nagyrészének atyja, testvére, kenyérkeresője távol volt családjától, vagy éppen a harctéren tartózkodott: igen sok

tanuló nélkülözte a szükséges házi fegyelmet, forgott örökös aggodalomban és izgalomban, mely megbénitotta szellemi tevékenységét; soknak hiányzott a rendes, kielégítő táplálkozása, télen a meleg szobája és világító eszköze. A VIII. osztály tanulóinak fele a tavasszal bevált katonának és a tanév derekán elhagyta az intézetet; ugyanott s a VII. osztályban a tanítás rendes menetét két izben is meg kellett szakítani, először másfél, majd egy hónapra terjedő „hadi" tanfolyammal; az I—VI. osztály növendékeit viszont a január havára elrendelt kényszer-szünet zavarta ki teljességgel a tanulás munkájából.

A tanári kar, bár a nehéz viszonyok súlyát, a drágaság és a nélkülözés terhét maga is görnyedve hordozta, megfeszitette igyekezetét, hogy a nehézségeket ellensúlyozza. Értekezleteink nagyrésze annak a megvitatásában telt el, mikép lehet a bajokkal mentül sikeresebben megküzdeni. Nem áltatjuk magunkat: az eredmény kisebb, mint óhajtottuk; tanulóink készültségének — különösen a felső osztályokban — és általán az intézetnek régi szinvonalát több tekintetben lehetetlen volt fentartani.

A tanítás céljaira, mint a multban, a lefolyt isk. évben is használták tanáraink a vetítőgépet és kinematográfot s az iskolának gyűjteményeit; a kirándulásokat azonban a rendelkezésre álló időnek megrövidüléséhez képest csökkenteni kellett. A nagyobb növendékek szaktanáraik tanácsára meg-megjelentek a Nemzeti Szinház klasszikus előadásain és minden osztály meglátogatott tanárainak vezetése alatt egy-két természeti nevezetességet, műintézetet, műgyüjteményt vagy művészi alkotást.

A latin nyelvet tanulóink az intézetben, a IV. ker. közs. főreáliskola növendékeivel együtt tanulták. Vizsgálatot tett összesen 56, és pedig intézetünkből 36, a testvér intézetből 20 tanuló.

Az egészségtani tanfolyamot a VII. osztály 43 növendéke látogatta; a gyorsirási tanfolyam látogatóinak száma 69.

Az énekre jelentkezett növendékek között 95 járt az év végéig. A kezdők hetenkint egy órában elméleti oktatásban részesültek; az énekkar pedig hetenkint egyszer, szükség esetén kétszer gyakorolt.

A Koren Dénes tanártól meghonosított díjtalan fizikai gyakorlatokat heti 2 órában 35 növendék, a kémiai gyakorlatokat heti 2 órában 26 növendék látogatta.

A székesfővárosi tanács által létesített hegedű- és zongoratanfolyamra az intézetből 13 tanuló iratkozott be: ezek Borovits Ilona és Kaufer Leó zenetanító vezetése alatt az isk. év végéig szorgalmasan tanultak.

Osztályzatot nyert 615 nyilvános és 57 magántanuló. Kimaradt az év folyamán 17, vagyis a fölvett tanulók 2·45 százaléka; osztályozatlan maradt 3 tanuló.

A kimaradások oka részint betegség volt, részint a szükséges szellemi képesség hiánya és a tanulmányi előmenetelnek ettől származott elégtelensége.

*c)* A testgyakorlást az ifjúság, mint az előző években is, a Nemzeti Tornaegylet csarnokában, de osztályonként már heti 2—2 órában végezte. Játékdélutánokat az illetékes hatóság a szükséges játékvezető hiánya miatt nem engedélyezett, azonban a felsőbb osztályok növendékeinek egyrésze tovább folytatta a mult isk. évben megkezdett atlétikai gyakorlatokat, viszont a cserkész-csapatok az intézetnek derék volt növendéke, Schrank Endre hadnagy vezetése alatt az idén is buzgó működést fejtettek ki.

**4. Iskolai ünnepek.** Az iskolai ünnepeket a tanuló ifjúsággal, mint az előző években, a lefolyt iskolai évben is két csoportban tartottuk. Október 6-án ünnepi gyászistentiszteleten volt az ifjúság. November 5-én elesett hőseink emlékének áldozunk nyilvános ünnepéllyel, amelynek műsora a következő volt: 1. Händel, Largó. Előadta az ifjúsági zenekar. 2. Beszéd. Mondotta Töttössy Béla tanár. 3. Klosz, Gyászének. Előadta az ifjúsági énekkar. 4. Gyóni Géza, Ima a lengyel dombon. Szavalta Kalmár Károly VIII. o. t. 5. Vieuxtemps, Fantasia appassionata. Előadták: hegedűn Güth Károly, zongorán Faragó Pál VII. o. t. 6. Spohr, Duo. Előadta hegedün Székely Zoltán és Szabó János V. o. t. November 21-én elhunyt fejedelmünk, I. Ferenc József halálának évfordulóját ültük meg családi ünnep keretében, melyen az intézet igazgatója mondott beszédet. A március 15-én tartott nyilvános ünnepnek műsora a következő volt: 1. Meyerbeer, Hugenották. Ouverture. Előadta az ifjúsági zenekar. 2. Beszéd. Mondotta dr. Velledits Lajos tanár. 3. Szép Ernő, Imádság. Szavalta Sternberg Ferenc, VII. o. t. 4. Mozart, Symphonie Concertante. Előadta hegedűn Szabó János, mély hegedűn Nagy Henrik V. o. t. 5. Rossini, Wilhelm Tell. Egyveleg. Előadta az ifjúsági zenekar. 6. Az Erődi-hadialapítványi jutalomdíj kiadása. 7. Himnusz. Előadta az ifjúság ének- és zenekara. Végül április 11-én és 27-én ismét istentiszteleten volt az ifjúság, melynek énekkara ezúttal is ősrégi magyar egyházi énekeink közül adott elő néhányat (Üdvözlégy idvességes ostya; Angyaloknak nagyságos asszonya; Boldogasszony anyánk; Ah, hol vagy magyarok tündöklő csillaga.)

Ünnepeink rendezésében rajta voltunk, hogy a műsorok változatosak és lehetőleg magas színvonaluak legyenek, azonban ép oly mértékben törekvésünk volt, hogy tanítványaink lelkében magasztos gondolatokat és nemes, áhitatos érzelmeket támasszanak. A nehéz viszonyok között erre, úgy éreztük, sokkal inkább szükség van, mint kedvezőbb esztendőkben; ép ezért a tanári kar tagjai szíves készséggel vállalkoztak minden alkalommal a közreműködésre és az előkészítés fáradságos munkájára.

**5. Az iskola közegészségi állapota.** A tanuló ifjúság egészségi állapota egész éven át eléggé kedvező volt. Az iskola-orvos a tanév elején megvizsgált minden növendéket; följegyezte a hibás szeműeket és fülűeket s ellátta őket kellő utasításokkal. Ezenkívül egész éven át figyelemmel kísérte a növendékek egészségét s hetenkint pénteken d. 12 órakor rendelő órát tartott.

Az isk. év elején a testgyakorlás alól az igazgató 2, az év folyamán a tanker. kir. főigazgatóság 17 tanulót mentett föl teljesen; rövidebb időre 10 tanulót kellett részben vagy egészen fölmenteni.

A fertőző bajok okozta kitiltások száma összesen 26. Fertőző beteg tanulónk volt 8, még pedig 4 bárányhimlős, 3 vörhenybeteg, 1 kanyarós.

A himlő ellen való újraoltást a ker. tiszti orvos április 23-án végezte az intézetben.

A tanári testület tagjai közül az isk. év folyamán mindössze Nyilasi Lajos dr. és Pédery Gyula betegeskedett hosszabb ideig; az elsőt (okt. 4—7.) tanártársai helyettesítették; a másodiknak óráit február 4-től Péntek Ferenc polg. isk. tanár látja el.

**6. Hivatalos látogatások.** Fest Aladár kir. tanácsos, tanker. főigazgató a tanév folyamán 7 ízben látogatta meg az intézetet, mindenkor bejelentés nélkül. Összesen 26 órán volt jelen és az április 19. tartatt főig. értekezleten teljes elismerését fejezte ki a tanári testület önfeláldozó munkájáért. Szép szavaiból álljanak itt a következők: „. . .e testületnek érdemei soha sem állottak előttem élénkebb megvilágításban, mint e válságos években. Az anyagi élet egyre súlyosodó terhei alatt megroskadva, hivatásuk szeretetéből folyton új meg új erőt merítenek arra, hogy magasztos tanító és nevelő feladatuknak továbbra is megfeleljenek. Végtelenül sajnálom, hogy az erkölcsi elismerésnél egyebet nem adhatok, de ezt az egyet teljes mértékben megadni e helyről kedves kötelességem és szívbelileg érzett szükségletem".

**7. A háború és az iskola.** A háború folyása az intézet külső körülményeiben nem okozott újabb változásokat. Tanárkarunk fölmentett tagjai az isk. év végeig megmaradtak békés foglalkozásukban, újabb bevonulás nem történt s a távollevő tanerők közül sem jutott vissza senki az iskolához. Dr. Kräuter Ferenc r. t. régi kötelékében, Romániában teljesített szolgálatot, Záborszky Sándor mint főhadnagy az északi harcvonal mögött szolgált.

Az itthon levő tanerők tovább folytatták előbbi háborús tevékenységüket; maga az iskola továbbra is megmaradt régebben megállapított s bevált háborus programmja mellett.

Október 15-én Zülchner Adolf VII., Almási Sándor és Réthy Ernő VIII. oszt. tanuló katonai szolgálatra vonult be. Követte őket február 6-án, előzőleg azonban a VKM. 7/1918. eln. sz. rend. ért. osztálybizonyítványt nyert Horváth Károly V. oszt. növendék. Február és március havában (febr. 1.—márc. 6.) a VKM. idézett rendelete értelmében előkészítő tanfolyamok voltak a januári népfölkelői szemlén bevált 1900. évfolyamú VII. és VIII. oszt. tanulók részére. A tanfolyamot sikerrel végezte: Berrár István, Jagasich Péter, Michelberger József, Müller László, Röhrling József VII., Ács László, Brydl Gyula, Faragó István, Fábián Pál, Freud Imre, Hankus Lajos, Hermann István, Heverdle István, Kalmár Károly, Mojszej László, Niewelt Ferenc, Pieke Géza, Pozsgai Imre, Ripp Benő, Unterreiner Győző, Weil Salamon, Zimmermann Aladár VIII. o. t.; megbukott és márc. 15-én bevonult Szimper Kornél VII. o. t.

Április havában — ugyancsak az említett min. rendelet értelmében — ismét volt tanfolyam, még pedig újból VII. és VIII. oszt. tanulók részére. Az oktatás április 2-től 25-ig tartott. A tanfolyamot sikerrel végezték: Csöppüs Imre, Mészáros János, Rudnyánszky Sándor és Zülchner Adolf VII., továbbá Almási Sándor, Berrár István, Fülöp Géza, Gundela Károly, Jagasich Péter, Michelberger József, Müller László, Réthy Ernő, Röhrling József, Szücs István, Witt Lajos VIII o. t.; megbukott Rötzer István VII. és Putz Jenő VIII. o. t.

Mind a február-márciusi, mind az áprilisi tanfolyamok előadásai a VII., ill. a VIII. osztály rendes óráinak keretében folytak és rajtuk a két osztály tanulói pontosan jelen lenni tartoztak.

Végre május 1—25. napján a nm. VKM. 4.280/1918. eln. sz. rendelete és a tek. székesfőv. tanács 50.280/1918—VII. sz. határozata alapján még egy, már teljesen önálló előkészítő tanfolyamot tartottunk a IV. és VIII. ker. közs. főreáliskolának jogosult VIII. oszt. növendékei számára. A tanfolyamra 8 tanuló jelentkezett, de csak heten tettek vizsgálatot, névszerint: Csöppüs Imre, Kesselbauer Róbert, Mészáros János, Papp László, Róth Ferenc, Rudnyánszky Sándor, Szőke Imre.

E tanfolyamok a székesfővárosnak több, mint 8000 korona költségébe kerültek. A tanulók segélyezése azonban egyebekben is jelentékeny volt. Az intézeti alapok kamataiból mindenki kapott segítséget, aki ezért az igazgatóságnál jelentkezett, sőt akárhány tanulót maga az igazgató szólított fel jelentkezésre. A székesfőváros közönsége a tandíjmentesítés körül ez évben is a tőle megszokott bőkezűséggel járt el: az iskolai év folyamán senkit az iskolából a tandíjak meg nem fizetése miatt el nem távolítottunk; viszont a kért mentességet, a fölmentettek számára való tekintet nélkül, minden szegény tanuló megkapta, kivéve azt a néhányat, akik a jótéteményből hanyagságukkal maguk rekesztették ki személyüket.

8. **Az intézet jótevői.** Igaz köszönettel adózunk e helyen is mindazon jóakaróinknak, kik adományaikkal tanítványainkat buzdítani, avagy segélyezni szíveskedtek, különösen a Pesti Hazai Takarékpénztár Egyesületnek, mely a szegény tanulók segélyezésére, mint az előző években, ez évben is 200 koronát adott; az Egyesült Budapesti Fővárosi Takarékpénztárnak, mely millenniumi segélyalapítványunkat ez évben is 60 koronával gyarapította; *Vető Zsigmond* földbirtokos és *Thienemann Tivadar* egyet. tanár uraknak, továbbá *Birnfeld Jenő* VI. o. tanulónknak, kik közül az első 80, a második 100, a harmadik 40 K-val járult azon összeghez, melyet szegény, érdemes tanulók istápolására fordíthattunk; a Mehringer-féle n. é. asztaltársaságnak, mely két árva tanulónkat Oroszy Gyula vaskereskedő úr útján 150 K-val segélyezte, s végre *Markovics Sámuel* bőrkereskedő úrnak, aki 50, és özv. *T....* úrnőnek, aki 300 korona adománnyal segített fedezni ifjúsági zenekarunk kiadásait. (1918. jún. 10.)

---

## II.

## Az intézet hatósága, személyzete és fölszerelése.

### *a*) HATÓSÁGOK.

Az intézet felett a főhatóságot Budapest székesfőváros törvényhatósága, illetőleg tanácsa gyakorolja. A székesfőváros tanácsa választja az igazgatót s a tanárokat és intézi az iskola gazdasági ügyeit. A közvetlen igazgatás a tanács közoktatási ügyosztályának jogköréhez tartozik, amelynek vezetője jelenleg *dr. Városy Gyula* tanácsnok. Véleményező testületek: a székesfőváros közoktatásügyi bizottsága és ennek reál- és szakiskolai albizottsága.

Tanulmányi tekintetben az intézet a nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterium és a fő- és székvárosi tankerület főigazgatója, *dr. Erődi-Harrach Béla, udv. tan.* vezetése és felügyelete alatt áll.

### *b*) TANÁRI TESTÜLET.

#### Igazgató.

1. *Dr. Horváth Cyrill,* bölcs. doktor, okleveles középiskolai tanár; szaktárgyai: a magyar és latin nyelv és irodalom. A budapesti kir. m. Tudomány-Egyetemen a régi magyar irodalom törté-

netének magántanára; a Magyar Irodalomtörténeti Társaság választmányi, a M. Tud. Akadémia lev. tagja. Szolgálati éveinek száma 28; a székesfővárosnál 13, ennél az intézetnél 7. — Lakása az intézetben van (VIII., Horánszky-u. 11.).

## Rendes tárgyak tanárai.

2. *Dr. Birkás Géza,* bölcs. doktor, rendes tanár; szaktárgyai: a francia és a magyar nyelv és irodalom. Az Országos Középiskolai Tanáregyesület választmányi, a Katholikus Középiskolai Tanáregyesület igazgatótanácsi, a Philologiai, Magyar Nyelvtudományi, Magyar Irodalomtörténeti és Magyar Néprajzi Társaság rendes tagja. Szolgálati éveinek száma ezen intézetnél 14, a székesfővárosnál összesen 16. — Lakik: I., Attila-utca 7.

3. *Bognár János,* rendes tanár; szaktárgyai: a történelem és a földrajz. Szolgálati éveinek száma ezen intézetnél 10, a székesfővárosnál 16. — Lakik: IX., Tompa-utca 14.

4. *Cseh Lajos,* rendes tanár; szaktárgyai: a történelem és a földrajz. A Magyar Történelmi Társulat rendes tagja. Szolgálati éveinek száma főgimnáziumoknál 21, a székesfővárosnál 5, ennél az intézetnél 3, összesen 26. — Lakik: VIII., Rákóczi-tér 10.

5. *Dr. Glatz Károly,* bölcs. doktor, rendes tanár; szaktárgyai: a magyar és német nyelv és irodalom. Szolgálati éveinek száma ezen intézetnél és a székesfővárosnál 13. — Lakik: IX., Boráros-tér 6. sz.

6. *Glück Károly,* okl. középisk. tanár, rendes polg. isk. tanár; szaktárgyai: művészeti és mértani rajz. Az Orsz. Képzőművészeti Társ. rendes tagja, a Rajztanár-Egyesület választmányi tagja. Szolgálati éveinek száma a székesfővárosnál 20, ezen intézetnél 2 év. — Lakik: V., Rudolf-tér 1.

7. *Dr. Koren Dénes,* bölcs. doktor, rendes tanár; szaktárgyai: mennyiségtan és természettan. A Mathematikai és Physikai Társulat és a Kir. Magy. Természettudományi Társulat rendes tagja. Szolgálati éveinek száma ezen intézetnél 9, a székesfővárosnál összesen 10. — Lakik: IX., Kinizsi-utca 19.

8. *Dr. Kräuter Ferenc,* bölcs. doktor, rendes tanár; szaktárgyai: a magyar, német és francia nyelv és irodalom. A Magyar Nyelvtudományi Társaság, Magyar Irodalomtörténeti Társaság, a Budapesti Philologiai Társaság rendes tagja. Szolgálati éveinek száma 10, a székesfővárosnál 7. — Lakik: Kispest, Wekerle-telep, Szent László-utca 4. szám. Az egész éven át katonai szolgálatot teljesített.

9. *Lenkei Lehel*, az ábrázoló geometria és mennyiségtan rendes tanára, okl. tornatanító. A Mathematikai és Physikai Társulat, Országos Középiskolai Tanáregyesület, Budapesti Tanítók Segélyzőegyesülete rendes, a Nemzeti Torna-Egyesület választmányi tagja. Szolgálati éveinek száma ennél az intézetnél 6, a székesfővárosnál 12. — Lakik: VI., Felsőerdősor 31.

10. *Dr. Nyilasi Lajos*, bölcs. doktor, rendes tanár; szaktárgyai: a magyar, a latin és a német nyelv és irodalom. Az Országos Középiskolai Tanáregyesület tagja. Szolgálati éveinek száma 16. — Lakik: X., Simor-utca 7.

11. *Pédery Gyula*, el. isk. r. tanító, okl. testnev. tanár. Tanított az 1917. év végéig. — Lakása: VIII., Horánszky-utca 26.

12. *Péntek Ferenc*, polg. isk. rendes tan.; tárgya: testnevelés. Szolgálati éveinek száma 16. A fővárosnál 13, vidéken 3 éve, ennél az intézetnél f. év febr. 1-től szolgál. — Lakik: VII., István-út 28.

13. *Priváry József*, rendes tanár; szaktárgyai: a mathematika és a természettan. Szolgálati éveinek száma ezen intézetnél 11, a székesfővárosnál összesen 13, más intézeteknél 14, összesen 27. — Lakik: VIII., Főherceg Sándor-utca 30/b.

14. *Dr. Radványi Ferenc*, bölcs. doktor, rendes tanár; szaktárgyai: a magyar, német és latin nyelv és irodalom. Szolgálati éveinek száma 18. — Lakik: Kispest—Wekerletelep, Főtér 3.

15. *Dr. Meggyesi Somogyi István*, bölcs. doktor, rendes tanár, c. igazgató; szaktárgyai: a természetrajz és földrajz. A Kir. Magy. Természettudományi Társulat rendes tagja. Szolgálati éveinek száma a szombathelyi kir. kath. főgimnáziumban 10, ezen intézetnél 16, a székesfőváros szolgálatában összesen 25. — Lakik: IX., Üllői-út 119.

16. *Szerényi Géza*, rendes tanár; szaktárgyai: az ábrázoló geometria és a mathematika. A Kir. Magy. Természettudományi Társulatnak, a Mathematikai és Physikai Társulatnak, az Orsz. Magyar Szövetségnek és az Orsz. Középiskolai Tanáregyesületnek rendes tagja. Szolgálati éveinek száma ezen intézetnél és a székesfővárosnál 18. — Lakik: I., Átlós-út 26.

17. *Dr. Thienemann Tivadar*, bölcs. doktor, rendes tanár; szaktárgyai: a német és francia nyelv és irodalom. A Budapesti Philologiai Társaság, a Magyar Nyelvtudományi Társaság, az Irodalomtörténeti Társaság, a Magyar Történelmi Társulat rendes tagja. Szolgálati éveinek száma a székesfővárosnál 5. — 1918. április 1. óta a pozsonyi egyetem rk. tanára.

18. *Dr. Toborffy Zoltán*, bölcs. doktor, a budapesti kir. magy. Tudomány-Egyetemen a kristálymorfológia magántanára, a m. kir. Földtani Intézet külső munkatársa, rendes tanár; szaktárgyai: a vegytan és természetrajz. A Kir. Magyar Természettudományi Társulat, a Magyarhoni Földtani Társulat és az Orsz. Középiskolai Tanáregyesület rendes, a Főiskolai Természetrajzi Szövetség levelező tagja. Szolgálati éveinek száma ezen intézetnél és a székesfővárosnál 9. — Lakik: I., Budafoki-út 35.

19. *Dr. Töttössy Béla*, a bölcsészettudományok doktora, az Országos Középiskolai Tanáregyesület és a Katholikus Középiskolai Tanáregyesület rendes tagja, rendes tanár; szaktárgyai: a magyar, a német nyelv és irodalom és a történelem. A Magyar Irodalomtörténeti Társaság, a Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület és a Budapesti Tanítók Segélyegyesületének rendes tagja. Szolgálati éveinek száma a székesfővárosnál 18, ennél az intézetnél 2. — Lakik: I., Diószegi-út 51.

20. *Dr. Velledits Lajos*, bölcs. doktor, rendes tanár; szaktárgyai: a magyar, német és francia nyelv és irodalom. Szolgálati éveinek száma a székesfővárosnál és ennél az intézetnél 9. — Lakik: I., Fehérvári-út 40.

21. *Záborszky Sándor*, a testgyakorlás rendes tanára. — Szolgálati éveinek száma ezen intézetnél 6, a székesfővárosnál összesen 10. — Lakik: IX., Haller-utca 88. — Az egész éven át katonai szolgálatban volt.

## Vallástanárok.

22. *Algöver Andor*, ág. h. ev. theologiai tanár. — Lakik: VIII., Kisfaludy-utca 19.

23. *Báthory Dániel*, ref. hitoktató. — Lakik: IX., Kálvin-tér 8.

24. *Bikar Radivoj*, budapest-belv. gör. kel. szerb plébános-hitoktató. — Lakik: IV., Váci-utca 66.

25. *Bogoeviciu Gy. Genádie*, budapesti gör. kel. román plébános-hitoktató. — Lakik: VII., Holló-utca 8.

26. *Józan Miklós*, unit. lelkész. — Lakik: II., Zivatar-utca 8.

27. *Mihalovich Sándor*, gör. kath. hittanár. — Lakik: VII., Rottenbiller-utca 5/b.

28. *Rapos Viktor*, ág. ev. vallástanár. — Lakik: VII., Rottenbiller-utca 62.

29. *Dr. Scheiber Lajos*, okl. rabbi és hitoktató. — Lakik: VIII., Kún-utca 12.

30. *Dr. Töttössy Miklós*, esztergom-főegyházmegyei áldozópap, theológiai doktor, egyházmegyei cenzor, az Orsz. Szabadoktatási Tanács tagja, az Orsz. Közp. Kath. Legényegyesület II. elnöke. — Lakik: VII., Rottenbiller-utca 20—22.

### Rendkívüli tárgyak tanárai.

31. *Dr. Szőcs Elek*, iskolaorvos, egészségtan-tanár. — Lakik: I., Krisztina-tér 8.

32. *Dr. Nyilasi Lajos*, intézeti rendes tanár, a latin nyelv tanára. Lásd 10. sz. alatt.

33. *Dr. Radványi Ferenc*, intézeti rendes tanár, a latin ny. és ének tanára. — Lásd 14. sz. alatt.

34. *Privány József*, intézeti rendes tanár, a gyorsírás tanára. Lásd 13. sz. alatt.

## c) ISKOLASZOLGÁK.

*Ládi Mihály*, *Rakusz József* (olasz fogságban), *Vitálos Istvánné*. Takarítónő: *Nagy Ferencné*, *Besze Julia*. Kisegítő napszámos szolga: *Terczy Lajos*. Fűtő: *Bedő Pál*.

## d) FÖLSZERELÉS: A KÖNYV- ÉS SZERTÁRAK ÁLLAPOTA.

Az intézet fölszerelése körül nem történt jelentékenyebb változás. A könyvvásárlást a folytonos drágulás és árhullámzás akadályozta, számos műhöz egyáltalán nem lehetett hozzájutni; a fizikai, kémiai, földrajzi tanszereknek legtöbb fajtája egyáltalán nem volt beszerezhető.

*A)* **Könyvtárak.** 1. Tanári könyvtár. Vásároltatott 11 mű 14 kötetben. Az állomány: 3167 mű 5518 kötetben. 2. Ifjúsági könyvtár. Vétel útján szereztetett 52 mű 125 kötetben. Az állomány: 3182 mű 5825 kötetben.

*B)* **Fizikai szertár.** Gyarapodás: Vétel útján szereztetett a szilárd testek mechanikájához 2, a fénytanhoz 12, a hőtanhoz 1, az elektrodinamikához 1 tárgy. — A szertár állománya: I. a szilárd testek mechanikája: 92 db., II. a cseppfolyó testek mechanikája: 44 db., a légnemű testek mechanikája: 39 db., IV. hangtan és hullámmozgás: 52 db., V. fénytan: 122 db., VI. hőtan: 65 db., VII. mágnesség: 28 db., VIII. elektrosztatika: 54 db., IX. elektrodinamika: 123 db., X—XI. szerszámok és vegyesek: 64 db. Összesen: 683 db.

*C)* **Földrajzi szertár.** Az év folyamán a szertár vétel útján 3 db. térképpel gyarapodott. A szertár állománya: Ég- és földgömb 6 db. Térkép 265 db. Szemléltető és diapozitiv kép 493 db. Kézi térkép és atlasz 8 db. Csillagászati készülék és térkép 6 db.

*D)* **Történelmi szertár.** Az év folyamán a szertár nem gyarapodott. Állomány: 143 db. történelmi szemléltető kép; 41 db. térkép; 1 kézi atlasz; 100 db. diapozitiv kép. 41 db. papir és 1455 db. réz-, ezüstpénz és érem.

*E)* **Természetrajzi szertár.** *a)* Az állatgyűjtemény állománya: 44 db. csontváz, 204 db. kitömött gerinces, 61 db. tojás, 1275 tétel gerinctelen, 148 db. spiritusz- és 94 db. górcsövi készítmény, 22 db. utánzat, 194 falitábla, 155 diapozitiv és 10 db. eszköz. *b)* A növénygyűjteményben van: 948 db. szárított növény, 105 db. törzs, 50-féle mag, 112 db. utánzat, 70 db. górcsövi készítmény, 92 falitábla és 60 db. diapozitiv. Összesen: 3639 db. 9689·55 K értékben. *c)* Ásványgyűjtemény. Állománya: 1104 db. ásvány, 250 db. kőzet, 637 db. kövület, 23 db. górcsövi készítmény, 13 db. eszköz, 353 db. utánzat, összesen 2377 db. Ehhez járul az a becses ásványgyűjtemény, amellyel özv. Jakabffy Ferencné úrhölgy ajándékozta meg az intézetet.

*F)* **Kémiai szertár.** Beszereztünk 7 db. falitáblát, 2 spektrálcsövet, 1 erjesztő zakharométert, 1 areométert, 2 mérőhengert, egy Reichert T. okulárt pótlásul a mikroszkópiumhoz. A leltári állomány: 82 db. mérőeszköz, 121 db. kisérleti és elemzőkészülék, 111 db. hevítő, szárító, olvasztó és párologtató készülék, 219 db. állvány, segédeszköz és szerszám, 124 falitábla, vetítőkép és rajz, 44 db. el nem használódó készítmény, tehát 706 db. leltári tárgy, 307 tételben.

*G)* **Geometriai szertár.** Állománya a lefolyt isk. évben 2 db.-al növekedett, viszont 2 db., tanácsi határozat alapján, a leltárból töröltetett. Állománya: I. geom. minta 245 db., II. ábr. geom. minta 134 db., III. rajzszer 40 db., IV. műszer 26 db., V. vegyes 44 db. Összesen 489 db. 5057 K 31 f értékben.

*H)* **Szabadkézi rajzi szertár.** Az állomány a következő: I. Természetutáni rajzoktatási tárgyak: *a)* faneműek: 54 db., 280·40 K értékben; *b)* fémneműek: 42 db., 81·70 K értékben; *c)* kő- és agyagedények: 88 db., 64·75 K értékben; *d)* kitömött állatok és egyéb praeparatumok: 102 db., 300·50 K értékben; *e)* vegyesek: 103 db., 147·00 K értékben. II. Gipsz-minták: 254 db., 928·65 K értékben. III. Különböző művek és lapminták: 295 db., 1764·02 K értékben. Összesen: 828 db., 3460·62 K értékben.

*I)* **Zeneművek tára.** A szertár állománya: az „Arion" példányain kívül 90 vegyes- és férfikar; a Zsasskovszky Ferenc és Endre-féle „Énekkönyv" példányai.

# III.

## A tanárok müködési köre.

| Folyó szám | A tanár neve, állása | A tárgyak, melyeket tanított | Az osztályok, melyekben tanított | Heti óraszám | Egyéb tisztség |
|---|---|---|---|---|---|
| 1 | **Algöver Andor** hitoktató | Ág. ev. vallástan | V., VI., VIII. | 3 | |
| 2 | **Báthory Dániel** hitoktató | Ref. vallástan | I—VIII. | 8 | |
| 3 | **Bikar Radivoj** hitoktató | Gör. kel. (szerb) vallástan | II. A, III. B, IV. B | 2 | |
| 4 | **Dr. Birkás Géza** rendes tanár | Francia nyelv | III. A (5), IV. A (5), VI. (3), VIII. (4). | 17 | Az önképzőkör vezetőtanára. A IV. A oszt. főnöke. |
| 5 | **Bognár János** rendes tanár | Földrajz<br>Történelem | I. A (3), I. B (3), II. B (3), III. A (2), IV. A (2)<br>III. A (2), VII. (3), VIII. (3) | 21 | A VIII. oszt. főnöke, a tört. és földr. szertár őre. |
| 6 | **Cseh Lajos** rendes tanár | Földrajz<br>Történelem | II. A (3), III. B (2), IV. B (2)<br>III. B (2), IV. A, B (3), V. (3), VI. (3). | 21 | A VI. oszt. főnöke. |
| 7 | **Dr. Glatz Károly** rendes tanár | Magyar nyelv<br>Német nyelv | I. A (5), VI. (3), VIII. (3)<br>I. A (5), III. B (3), IV. A (3) | 22 | A I. A oszt. főnöke. |
| 8 | **Glück Károly** p. r. tanár | Rajzoló geom.<br>Szabadk. rajz | III. A (2), IV. A (2)<br>III—VIII. (16) | 20 | A szabadkézi rajzi szertár őre. |
| 9 | **Dr. Horváth Cyrill** rendes tanár | Bölcselet | VIII. (3) | 3 | Igazgató. |
| 10 | **Józan Miklós** hitoktató | Unit. hittan | II. A | 1 | |

| Folyó szám | A tanár neve, állása | A tárgyak, melyeket tanított | Az osztályok, melyekben tanított | Heti óraszám | Egyéb tisztség |
|---|---|---|---|---|---|
| 11 | **Dr. Koren Dénes** rendes tanár | Mennyiségtan<br>Fizika | III. A (3), IV. A (4)<br>III. A (2), III. B (2) VII. (4), VIII. (4) | 19 | A VII. oszt. főnöke; a fizikai szertár őre; a fizikai gyakorlatok vezetője. |
| 12 | **Lenkei Lehel** rendes tanár | Számtan<br>Geometria | II. B (4) és III. B (4)<br>I. B (4), II. B (4), III. B (2), VIII. (3) | 20 | A III. B oszt. főnöke. |
| 13 | **Mihalovich Sándor** hitoktató | Gör. kath. vallástan | II. III., V., VIII. | 4 | |
| 14 | **Dr. Nyilasi Lajos** rendes tanár | Magyar nyelv<br>Német nyelv | II. B (5), III. A (3), V. (3), VII. 3<br>II. B (5) | 19 | A II. B oszt. főnöke; a tanári könyvtár őre |
| 15 | **Priváry József** rendes tanár | Számtan | II. A (4), V. (5), VI. (4), VII. (4), VIII. (3) | 20 | Az V. oszt. főnöke; a gyorsírás rk. tanára. |
| 16 | **Dr. Radványi Ferenc** rendes tanár | Magyar nyelv<br>Német nyelv | II. A (5)<br>II. A (5), IV. B (3), V. (3), VI. (2), VII. (2), VIII. (2) | 22 | Az ifj. ének- és zenekar vezetője; a II. A oszt. főnöke. |
| 17 | **Rapos Viktor** hittanár | Ág. ev. hittan | I—IV. | 4 | |
| 18 | **Dr. Scheiber Lajos** hitoktató | Izr. vallástan | I—VIII. | 16 | |
| 19 | **Dr. Somogyi István** rendes tanár | Természetrajz | I. A, I. B, II. A, II. B (2), V., VI. (3) | 14 | Az állat- és növénygyűjtemény őre. |
| 20 | **Szerényi Géza** rendes tanár | Mennyiségtan<br>Geometria | IV. B (4)<br>I. A (4), II. A (4) IV. B (2), VI. (3) VII. (3) | 20 | A IV. B oszt. főnöke; a geom. szertár őre. |
| 21 | **Dr. Szőcs Elek** rk. tanár | Egészségtan | VII. | 2 | Iskolaorvos. |

| Folyó szám | A tanár neve, állása | A tárgyak, melyeket tanított | Az osztályok, melyekben tanított | Heti óraszám | Egyéb tisztség |
|---|---|---|---|---|---|
| 22 | **Dr. Toborffy Zoltán** rendes tanár | Számtan<br>Vegytan<br>Szépírás | I. A (4), I. B (4),<br>V. (3), VI. (3), VII. (2)<br>I. A (1), I. B (1) | 18 | Az ásványtani gyüjtemény és a kémiai szertár őre; a kémiai gyakorlatok vezetője. |
| 23 | **Dr. Töttössy Béla** rendes tanár | Magyar nyelv<br>Német nyelv<br>Szépírás | I. B (5), III. B (3), IV. B (3)<br>I. B (5), III. A (3)<br>II. A (1), II. B (1) | 21 | Az I. B oszt. főnöke. |
| 24 | **Dr. Töttössy Miklós** hitoktató | Róm. kath. vallástan | I—VIII. | 15 | A r. k. növendékek hitszónoka. |
| 25 | **Dr. Velledits Lajos** rendes tanár | Magyar nyelv<br>Francia nyelv | IV. A (3)<br>III. B (5), IV. B (5), V. (4), VII. (3) | 20 | Az ifjúsági és a segélyzőkönyvtár őre. |

## IV.

## Végzett tananyag.

A rendes tantárgyakat a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszternek 1899. é. 32818. sz. rendeletével kiadott tanterv és 1912. é. 117142. sz. rendeletével kiadott Utasítások szerint, az 1916/17. isk. évben is használt tankönyvek alapján tanítottuk.

### I. Olvasmányok.

#### *I. Magyar nyelv.*

I. A és B osztály. Prózaiak: Az már nem igaz. A hazaszeretet példái. A kapitány és a cigányasszony. A fehér ló mondája. Lehel kürtje. A magyarok a szt.-galleni kolostorban. Csanád győzelme. Korona és kard. Szent László. Solon és Croesus. A kis malac és a farkasok. Egyszer volt Budán kutyavásár. Mátyás

király lustái. Az isteni gondviselés. Hunor és Magyar. Attila, Isten ostora. Catalaunumi csata. Botond. — Versek: Hadnagy uram. Anyám tyukja. A rab gólya. Künn a ménes . . . Gyors a madár. Rákosi szántó. Fürdik a holdvilág. Téli világ. Nyalka huszár. Kőmives Kelemenné. A bojtár. János vitéz az óriások között. Halvány katona. Szüretünk. Szt. László füve. Petőfiből 20 szabadon vál. hazafias és családi költemény.

II. A és B osztály. Prózaiak: Rövid rajzok, elbeszélések és tanító mesék. Magyar történelmi olvasmányok: Hunyadi János. Hunyadi jelleme és háborúi. Mátyás király jeles tettei. Mátyás mint hadvezér és uralkodó. Középkori várak. A régi Visegrád. A görög történelemből: Herodotosból elbeszélések. Aristoteles és Nagy Sándor. Solon és Cyrus. Cyrus és Croesus. — Versek: A Tisza. A lengyel anya. A jó öreg korcsmáros. A tudós macskája. A szegény asszony könyve. Az obsitos. Mátyás anyja. Both bajnok özvegye. Szibinyáni Jank. Az ó torony. Hazámhoz. A puszta télen. A keresztútról. Petőfiből 30 szab. vál. hazafias, leíró és családi költemény.

III. A és B osztály. Prózaiak: leírások, elbeszélések és életrajzok. Képek a magyar történetből: A mohácsi vész. Dobozi, Zrinyi. Buda visszafoglalása. A görög világból: Perikles. A görög szinház. A könyvnyomtatás feltalálása. Amerika felfedezése. — Versek: Himnusz. Szózat. Szülőföldemen. Családi kör. Pipás kántor. Füstbe ment terv. A hamis tanú. Szüreten. Az alföld. Egy gondolat bánt engemet... Fohászkodás. Gyadányi J. Peleskei nótáriusából. Tompától 10 lírai költemény.

IV. A és B osztály. Prózaiak: Mikszáth: Hogyan lettem én íróvá? Riedl, Arany életéből. Mikszáth: A ló, a bárányka és a nyul. Szemere György: Csór István, a lázadó. Mikes leveleiből. Pázmány műveiből. Eötvös, Gondolatok a stílusról. — Versek: Arany Toldija. Berzsenyinek 10 válogatott költeménye. Szemelvény Kazinczynak Berzsenyihez irt verses leveléből.

V. osztály: Szondi históriája. Szondi két apródja. Látogatás Zrinyinél. Br. Eötvös József. Zrinyi a költő. Kossuth Lajos beszéde a haderő megajánlása ügyében. Deák Ferenc felírati beszéde. Mily üdvös a magunk ismerése, Pázmánytól. Gyulai beszéde Arany ravatalánál. Kölcsey emlékbeszéde Berzsenyi felett. Széchenyiről, Kemény Zs. Kölcsey, Parainesis. Mikes leveleiből. Arany, Toldi estéje. Jókai, Az új földesúr. Gyulai emlékbeszéde Aranyról. Zrinyi dala. Magányban. Vörösmartynak 10 szab. vál. hazafias költeménye.

VI. osztály. A Riedl-féle Poétika szemelvényei. A Zrinyiász. Két szomszédvár. Antigone. Macbeth.

VII. osztály: A kk. összes szemelvényei. Murányi Venus. Mikes levelei. Fanni hagyományai. Pályám emlékezete. Dorottya. Lilla-dalok. Hímfy szerelmei.

VIII. osztály: A kk. összes szemelvényei. Csongor és Tünde. Abafi. Falu jegyzője. Zord idő. Buda halála. Toldi szerelme. Az ember tragédiája. Széchenyi munkáiból.

## 2. *Német nyelv.*

I. A és B osztály. Prózai szövegek: a kk. gyakorlatai (Übung), Das Schaf und die Schwalbe, Der Frühling, Der Star, Seltsamer Spazierritt; versek: Viel Lärm auf dem Hofe. Der Nutzen der Tiere. Der Frosch, Die Einkehr, Die drei Brüder, Frühlings Ankunft.

II. A és B osztály. Prózai szövegek: Der lügenhafte Hirtenknabe. Die beiden Ziegen. Der Fuchs und die Weintrauben. Der Fuchs und die Katze. Der Rhein. Das Aufstehen und Ankleiden. Das Frühstücken. — Versek: Der grosse Hund. Die Kapelle. Die Katzen und der Hausherr. Der gute Mäher.

III. A és B osztály. Prózaiak: Das Wohnhaus. Die Wohnung. Der Mann im Monde. Karl der Grosse. Die Heimat. Rotkäppchen. Das Rotkehlchen. Der Rattenfänger von Hameln. Paul macht eine Reise in die Stadt. — Versek: Wie Kaiser Karl Schulvisitation hielt, Heidenröslein, Die Lorelei, Erlkönig, Das fromme Kind, Graf Richard Ohnefurcht, Barbarossa, Mein Vaterland.

IV. A és B osztály. Prózaiak: Das Rittertum. Die Nibelungen. Erfindung der Buchdruckerkunst. Versek: Der Fischer. Die Wacht am Rhein. Der Handschuh. Schwäbische Kunde. Vereitelter Plan. Siegfrieds Schwert. Elisabeths Rosen. Die drei Zigeuner. Lieder von Heine.

V. osztály. Prózaiak: Die Boten des Todes. Hagen. Des Perikles Leichenrede. Versek: Die Bürgschaft. Der Ring des Polykrates. Der Taucher. Der Handschuh. Die Goldgräber. Hans Euler.

VI. osztály. Schiller: Wilhelm Tell. Der Zauberlehrling. Der Sänger. Des Sängers Fluch. Lützows wilde Jagd. Das Glück von Edenhall. Die Sonne bringt es an Tag. Die Grenadiere. Lorelei. Lieder von Heinrich Heine.

VII. osztály. Das Hildebrandslied. Walther von Aquitanien. Aus dem Nibelungenliede. Sankt Peter mit der Geige. Die Schildbürger. Nathan der Weise. Die Fabel von den drei Ringen. Lessing: Minna von Barnhelm. Aus Lessings Laokoon.

VIII. osztály. Das Lied von der Glocke. Aus den Reisebildern Heines. Uhlands und Heines kleinere Gedichte. Hermann und Dorothea.

### *3. Francia nyelv.*

III. A és B osztály. Prózai szövegek: L'École, La Famille, Poids et Mesures, Les Monnaies, Le Firmament, Le Corps humain, Les Repas, Maximes et Préceptes de Conduite, Les quatre Saisons de L'Année, Les Mois et les Jours, La Peau del'Ours. Versek: Entrée en Classe, Les trois Braves, Le petit Paresseux, La Cigale et la Fourmi.

IV. A és B osztály: Prózai szövegek: Henri IV. et le vieux Juge, Le Loup et le Chaperon Rouge, Le bon Remède, La Chute des Corps, Charlotte, reine d'Angleterre, Bonaparte et la Sentinelle, Frédéric le Grand el le Page, L'Empereur et l'Abbé, Le Chantre de Cinkota, Napoléon à Sainte-Héléne, La Dilatation des Corps, Le Son etc. — Versek: Le Corbeau et le Renard, Le Lion et le Rat, Conseil tenu par les Rats, Les Membres et l'Estomac, Le Loup et l'Agneau, Après la Bataille.

V. osztály. Prózai olvasmányok: Respecte le Bien d'Autrui, le Paysan et l'Avocat, Autrefois et Aujourd'hui, A. Thierry: Histoire légendaire d'Attila. Versek: Le Savetier et le Financier. Le Loup et le Chien.

VI. osztály. Christophe Colomb. Arago. Lavoisier. Válogatott fejezetek Daudet Le petit Chose c. regényéből.

VII. osztály. Molière: L'Avare, Béranger, Hugo, Lamartine, Musset, Barbier, Brizeux válogatott lirai költeményei.

VIII. osztály. Daudet: Contes, Daudet: Tartarin de Tarascon, Musset, Sully-Prudhomme, Leconte de l'Isle, Coppée, Baudelaire és Verlaine válogatott lirai költeményei.

## II. Magyar irásbeli dolgozatok.

V. osztály. Szondi halála. Fővárosunk néhány nevezetessége. Tollius Jakab látogatása Zrinyinél. Életem rövid története. A fölirati javaslat bevezetésének és tárgyalása első felének gondolatmenete. A fiatal és az öreg Toldi. Kölcsey Paraenesisének főbb gondolatai. Beszéd egy hős tanuló sirjánál.

VI. osztály. Szabad dolgozat. A Zrinyiász első énekének tartalma. Juranics és Radivoj története a Zrinyiászban. Szabad dolgozat a természettudományok vagy a történelem köréből. Arany egyik olvasott balladájának tartalma. Bessenyi Magyarokhoz c. költeményének széptani méltatása. Arany Széchenyi emlékezete c. ódájának főbb gondolatai. Antigone tragikuma.

VII. osztály. Hadviselésünk hajdan és most. Középkori kolostorok élete és munkája. Balassa néhány költeményének fejtegetése. Mikes leveleinek tárgya és hangulata. Tömeg és súly. Az egészség védelme. A Peleskei Nótárius néhány mulatságos jelenete.

VIII. osztály. Széchenyi föllépésének lélektani indokolása. Közállapotok a Hitel megjelenése előtt. Széchenyi Hitelének főbb gondolatai. Széchenyi és a magyar költészet. A Zalán futásának keletkezése. A Zalán futása cselekményének megindítása. A Zalán futásának költői szépségei. Jellemzőbb részlet művészi tartalma a Zord idő cselekményéből. A Viola-család története Eötvös Falu jegyzőjében. Szabad dolgozat a világháborúról vagy a természettudományok köréből. Tompa lirai költészete. Tompa, az ember, A fehér liliom c. költemény tükrében.

## III. Rendkivüli tárgyak.

### *Latin nyelv.*

I. évfolyam. Hetenként 4 óra. — Olvasmányok: az 1—38. sz. latin és magyar fordítási gyakorlatok. Ezek alapján a névragozások, a főnevek neme; a melléknevek fokozása és ragozása; az igehatározók képzése; névmások és számnevek; a cselekvő és szenvedő igeragozás; az infinitivus, acc és nom. c inf. — Tankönyv: Pirchala Imre, Latin nyelvtan reálliskolák számára. — Tanár: dr. Radványi Ferenc.

II. évfolyam. Hetenkint 3 óra. — Olvasmányok: az olvasókönyv latin szövegeiből válogatott részek. (Reges Romanorum I—VII. Regulus. Hannibal. — Ovidius: A világ négy kora. Róma alapítása. Arion, Újév.) Magyar szövegek a syntaxis gyakorlására. Az alaktan átismétlése után az esetek használata; attributum; a módok használata; a mellékmondatok és oratio obliqua. — Tankönyv: Pirchala Imre. Latin mondattan olvasmányokkal a reáliskolák VI. osztálya számára. — Tanár: dr. Radványi Ferenc.

III. évfolyam. Hetenkint 3 óra. Olvasmányok: C. Sallustius Crispus, de Bello Iugurthino, 15. fejezet. Cicero: In Catilinam Oratio I. P. Vergilius Maro: Aeneidos lib. I. 1—75. II. 1—104. 199—317. — Ezek alapján az alak- és mondattan átismétlése. — A tárgyalt irók életrajza. Az államrégiségek főbb fejezetei. — Tankönyvek: G. Pecz: C. Sallustii Bellum Catilinae et Iugurthae. — Köpesdy: M. Tullii Ciceronis in Catilinam orationes quattuor. — Cserép: Szemelvények P. Vergilius Maro Aeneiséből. — Cserép: Római régiségek és az irodalomtörténet vázlata. — Tanár: dr. Nyilasi Lajos.

IV. évfolyam. Hetenkint 3 óra. — Olvasmányok: Horatii Carminum I. 1, 2, 3, 12, 14, 20, 22, 27. II. 3, 10, 17, 18. III. 1, 2, 3, 6, 9, 30. IV. 7. — Carmen Saeculare. — Az Ars poëticából a szebb részletek. — Tacitus műveiből szemelvények. — Ezek alapján az alak- és mondattan átismétlése. — A régiségtan és irodalomtörténet fontosabb fejezetei. — Tankönyvek: Wirt: Sze-

melvények Qu. Horatius Flaccus műveiből. — Dávid-Pozder: Tacitus műveiből való szemelvények. — Cserép: Római régiségek és a római irodalomtörténet vázlata. — Tanár: dr. Nyilasi Lajos.

*Egészségtan.* Hetenkint 2 órában. A test ápolása. A betegségek okai és elkerülése. A fertőző betegségek. Balesetek. — Tankönyv: Gerlóczy, Fodor József egészségtana. — Tanár: dr. Szőcs Elek.

*Fizikai gyakorlatok.* VII. osztály. Hetenkint 1 óra a második félévben. — Szilárd és cseppfolyós testek sűrűségének meghatározása többféle módon. Erők összetételének vizsgálata. A hangmagasság és a hang terjedési sebességének mérése. A törésmutató mérése. Lencsék törvényeinek vizsgálata és a gyújtótávolság meghatározása. Távcsőminták összeállítása.

VIII. osztály. Hetenkint 2 óra az első félévben. — Hőmérők kalibrálása. Fajhő és olvadási hő mérése. A levegő nedvességének meghatározása. Elektromos ellenállás mérése. Áramintenzitás mérése. A Joule-féle törvény vizsgálata. Galvanométer kalibrálása. — Tanár: dr. Koren Dénes.

*Vegytani gyakorlatok.* V. és VI. osztály. Hetenkint 2 óra. A súly- és térfogatmérés gyakorlása, edények megközelítő és pontosabb kalibrálása. Az oldás, lecsapás, szűrés, destillálás egyes gyakorlati jelentőségű, egyszerűbb vegykészítmények előállításával kapcsolatban. Az üvegmetszés, hajlítás, fúvás, az előadási kísérleti készülékek összeállítása egyszerűsített alakban. A savak, lúgok és sók tulajdonságainak kísérleti megállapítása, egyes előadási kísérletek ismétlése. A háztartásban használt vegyiszerek és vegyitermékek készítése és megítélése. Egyszerűbb elemzések.

VII. osztály: Hetenkint 2 óra. — Organikus szintézisek s fontosabb szerves készítmények előállítása. Szerves testek felismerése minőleges reakció segélyével. — Tanár: dr. Toborffy Zoltán.

*Gyorsírás.* Két csoportban, heti 2—2 órában. Levelező gyorsírás. Tankönyv: Forrai és Székely, Levelezési gyorsírás. Vitaírás. Tankönyv: Bódogh János, Vitaírás. — Tanár: Priváry József.

*Ének.* Hetenkint 2 óra. — Elmélet: Éneklési szabályok. Vonalrendszer. Hangjelzés. Kulcsok. Emelő, leszálló, feloldó jelek. A hangok értéke. Az ütem. Szünetjelek. A pont. Hangközök. Kemény és lágy hanglétrák. A műénekben előforduló időjelzések és műkifejezések. — Gyakorlat: egy-, két- és négyszólamú énekek. Régi egyházi énekek, műdalok és népdalok betanulása. — Tan- és segédkönyvek: Erődy—Szent Gály, Módszeres énektan; Harrach, Magyar Árion; Zsasskovszky Ferenc és Endre, Énekkönyv.

V.

## A tanulók névsora.*)

### I. A) OSZTÁLY.

Alex Antal, tm., elg., 1
Almer József, elg., 2
Balog József, tm., elg., 1
Bárány Béla, 3 elt., 1
Berger László, j., 1
Berkovits Imre, tm., elt., 2
Bogyai Zoltán, elg., 1
Bokor Gyula, elg., 2
Dancs Miklós, tm., elg., 1
Eichel Géza, elg., 2
Fischer Pál, 3 elt., 2
Goldner Tibor, 2 elt., 1
Gruber Antal, tm., elg, 1
Halász Imre, elg., 2
Heisler Elemér, elg., 1
Hoffmann Andor, elg., 1
Kálisch György, elg., 1
Klein József, tm., elg. 1
Klopfer Jenő, j., 1
Kohn Károly, tm., 2 elt., 1
Komlós László, tm., 3 elt., 2
Konrát Jenő, elt., 1
Kovács Bálint, elg., 1
Kovács József, elg., 2
Krajcsics János, tm., 3 elt., 2
Láng Imre, tm., 3 elt., 2
Lehner Ágoston, elt., 1
Lersch Andor, elg., 2
Lőrinc Márton, elg., 1
Maróti László, elg., 2
Matusiák József, j., 1
Mellinger Endre, tm., elt., 1
Muskát József, elg., 1
Orbán Sándor, tm., elg., 1
Óvári Sándor, elg., 1
Prindelmájer Lőrinc, 3 elt., 2
Rakovszki Pál, 2 elt., 2
Révész László, elg., 2
Rosenzweig Albert, elg., 1
Roszmann Ferenc, 3 elt., 2
Rozsnyó Károly, tm., elg., 1
Scharempeck Gusztáv, tm., elg., 1
Schmidek László, elg., 1
Simonovics László, 3 elt., 2
Soós Béla, elg., 1
Spinka András, tm., elg., 1
Spitzer Károly, tm., elg., 1
Steiner Ferenc, tm., elg., 1
Szabó József, elt., 1
Székeli István, elg., 1
Szőke Boldizsár, elg., 2
Timár György, tm., j., 1
Tóth Ferenc, tm., elg., 1
Tóth István, 2 elt., 1
Turós Lukács, tm., elg., 1
Tilly Károly, tm., elg., 1
Weyda József, elg., 1
Weiszhaus György, elg., 1
Magántanuló: Raniszavlyev György, 2 elt.

*) Mivel megfelelő tér híján a teljes érdemsorozatot ki nem nyomathatjuk, kénytelenek vagyunk megelégedni a tanulók előmenetelére és viseletére vonatkozó főbb adatok rövidített jelzésével. Ezek a következők: *i.* = ismétlő; *tm.* = tandíjmentes; *ftm.* = féltandíjmentes; *öd.* = ösztöndíjas; *j.* = minden tárgyból jeles; *j.* = minden tárgyból legalább jó; *elg.* = minden tárgyból legalább elégséges; *elt.* = 1 tárgyból elégtelen; *2 elt.* = 2 tárgyból elégtelen; *3 elt.* = legalább 3 tárgyból elégtelen; *1.* = jó viseletű; *2.* = szabályszerű viseletű; *3.* = kevésbbé szabályszerű viseletű.

## I. B) OSZTÁLY.

Altstädter Endre, j., 1
Árva László, tm., elg., 1
Bastianon Ferenc, elg., 1
Beck István, J., 1
Bende András, 2 elt., 1
Benics Mihály, tm., elg., 1
Benyó István, elg., 1
Bernát Géza, elg., 2
Bogenfürst György, 3 elt. 1
Buchholcz Péter, tm., elg., 2
Csillag Ignác, elg., 1
Doró László, tm., elg., 1
Dörnyei István, ftm., elg., 1
Drávecz Lajos, ftm., elt., 1
Erlich Alfréd, 2 elt., 1
Farkas István, elg., 1
Farkasvölgyi Károly, elg., 1
Feldstein Emil, elg., 1
Fodor Mihály, tm., 3 elt., 2
Fonyó László, elg., 1
Füstös Miklós, elg., 1
Gertler Endre, j., 1
Goldschmied József, tm., elg., 1
Grünfeld Oszkár, tm., elt., 2
Gyenes József, elg., 1
Gyömörei Gyula, tm., elg., 1
Haas Gusztáv, 2 elt., 1
Halász Jenő, 3 elt., 1
Hartmann Róbert, j., 1
Héber István, elg., 1
Hegyi Dezső, tm., 3 elt., 2
Horti Gábor, elt., 2
Igler Oszkár, tm., elg., 1
Janik József, ftm., elt., 1
Kántor Ferenc, elg., 1
Kovács Dezső, tm., els., 2
Kovács Kálmán, elg., 1
Köhler Albert, 3 elt., 2
Krasznai András, elg., 1
Kunszt Ferenc, ftm., elg., 1
Lendenmayer István, elg., 1
Lindvurm István, elt., 2
Lukács György, tm., elg., 1
Mautner Lajos, elt., 1
Mezei Lajos, elt., 1
Mialovitsch Zoltán, tm., elg., 1
Mihalka Valér, tm., elg., 1
Michalkó István, elg., 1
Musztetz István, tm., elg., 1
Nyikos László, tm., elg., 1
Nyúl István, tm.. elg., 1
Ódor János, 2 elt., 2
Ördög Tibor, tm., 3 elt., 2
Pill István, tm., j., 1
Preiszler János, tm., els., 1
Prikelmayer Ferenc, tm., 3 elt., 2
Richter Albert, elt., 1
Rusz Ferenc, elg., 2
Seemann Károly, elg., 1
Simonyi Béla, elg., 2
Schiff Zsigmond, tm., elg., 2
Schnitzler János, elg., 1
Schwarz Lajos, 2 elt., 2
Staud Nándor, tm., elg., 1
Stern Oszkár, elt., 1
Stéger Lajos, tm.. elg., 1
Strassenreiter József, j., 1
Szabó József, tm., elg., 1
Száller József, tm., elg., 1
Szántó Béla, elg., 1
Szerenchy Csaba, elg., 1
Szemere Károly, tm., elg., 2
Szetter Frigyes, elg., 1
Székely István, j., 1
Szigeti Ernő, elg., 1
Tanos Jenő, elg., 2
Vogel László, elg., 2

Kimaradt: Benedek Boris, Halász Gyula, Rágendorf Tibor.

## II. A) OSZTÁLY.

Bindinger István, tm., elg., 1
Biró László, ism., elg., 1
Blatt Árpád, ism., elg., 1
Branauer Rezső, elt., 1
Brauch Ferenc, 3 elt., 1
Dutka Ferenc, tm., 2 elt., 3
Fazekas Sándor, tm., j., 1
Feuer László, tm., elg., 1
Friedmann Pál, elg., 1
Fürst Zoltán, elg., 1
Gecse Viktor j., 1
Goreczky Ferenc, elg., 1
Gustara László, elg., 1
Hahn Károly, elg., 1
Hauerstock Mór, tm., j., 1
Hegyi Ferenc, J., 1
Hieffer Róbert, j., 1
Hrabák Károly, tm., j., 1
Károly Imre, 3 elt., 2
Kocsis Gusztáv, tm., elg., 1

Kopeczky Lajos, 3 elt., 2
Kormos Miklós, elg., 1
Kormuth Péter, ftm., 2 elt., 1
Kun György, tm., j., 1
Lukács László, 3 elt., 2
Malaczkov Károly, elg., 1
Másló Ferenc, tm., 3 elt., 1
Mergel Mihály, elg., 1
Miklós Tibor, tm., J., 1
Mikó György, j., 1
Molnár Benedek, elg., 1
Neu Ferenc, tm., elg., 1
Öhlbaum György, j., 1
Pártos István, elg., 1
Politzer Hugó, elg., 1
Póli Antal, 2 elt., 2
Scheibner Miklós, tm., elg., 1
Scholtes Gottfried, elt., 2
Somogyi Sándor, tm., j.
Sós József, j., 1
Stolmár Aladár, tm., elg., 1
Strba Gusztáv, 3 elt., 3
Szabó Sándor, elg., 1
Sztako István, tm., elg., 1
Tapolczay Béla, tm., elg., 1
Tomcsák János, tm., elg., 1
Túrós Emil, tm., elg., 1
Tusánovics Frigyes, elg., 1
Weiszbrun Miklós, tm., elg., 1

Magántanuló:

Blum Pál, elt.
Csiger Varga György, 3 elt.

Kimaradt: Hiller György, Jankó Árpád, Juhász István ism. Kokeı Antal ism., Kray István ism., Lenark Lajos, Radics Lajos, Wahl Rezső.

## II. B) OSZTÁLY.

Aczél István, j., 1
Bastir Ernő, tm., elg., 1
Bergmann Miklós, elg., 2
Blaske Tivadar, tm., elg., 1
Bohák Lajos, j., 1
Brener László, 3 elt., 1
Cseh Béla, ftm., elg., 2
Darvas Tibor, tm., elg., 1
Dudás Alajos, tm., elg., 1
Élő Mihály, tm., elg., 1
Farkas Iván, tm., elg., 2
Farkasvölgyi László, elg., 1
Freiszléder Antal, ftm., elg., 1
Győri Géza, elg., 1
Herczog Gyula, elg., 2
Heszberger Kálmán, elg., 2
Heszberger Lipót, j., 1
Hetzl Károly, tm., elt., 2
Hora Géza, elg., 2
Kaszab (Kohn) Imre, elg., 1
Kellermajer József, tm., elg., 1
Kellner György, elt., 2
Kemény György, tm., 3 elt., 2
Klein Béla, tm., elg., 1
Klein Tibor, tm., j., 1
Koczka György, elg., 2
Kroner Gyula, ftm., elg., 1
Kurmann György, 3 elt., 2
Kykál Rezső, tm., elg., 1
Lendvay Márton, elg., 1
Liedl Alajos, elg., 1
Márkus László, elg., 1
Máté László, elg., 1
Medgyesi Rezső, 2 elt., 2
Nádor Kálmán, tm., elg., 2
Pesti Ferenc, tm., elg., 1
Péter Pál, tm., elg., 1
Plenk László, tm., elg., 2
Preis Dezső, elt., 1
Pritz Péter, tm., elg., 2
Radó Béla, ftm., elg., 1
Rátai Dezső, tm., elg., 1
Reich Zoltán, tm., elg., 1
Richter János, elg., 1
Roth Imre, 3 elt., 2
Rottenberger Sándor, 3 elt., 2
Somorjai Lajos, elg., 1
Schön Jenő, elg., 2
Szabadi György, 2 elt., 2
Szegedi Ferenc, j., 1
Szendy Tihamér, elt., 2
Szerenchy Szabolcs, elg., 1
Szitár Tibor, elg., 1
Takács Károly, ftm., elt., 2
Tóth István, tm., elg., 1
Vécsei Tibor, elg., 2
Woititz Endre, elg., 2

Magántanuló: Varga Albert, elg

Osztályzatlan: Andor István.

## III. A) OSZTÁLY.

Ács József, ftm., elg., 1
Baumgartner József, elg., 1
Berger György, tm., elg., 1
Brauch Vilmos, elt., 2
Bukovics Béla, tm., elg., 1
Dul Gyula, elg., 1
Ehrenreich László, elg., 1
Fodor Andor, elg., 1
Friedmann Zoltán, tm., elg., 1
Grünfeld Emil, ftm., elg., 1
Halász Zoltán, tm., elt., 2
Helisz József, tm., elg., 1
Hornyák Nándor, ftm., j., 1
Kardos László, elg., 2
Király Kálmán, elt., 1
Klopfer Ignác, 2 elt., 2
Kornfeld László, ftm., elg., 1
König Jenő, tm., 2 elt., 2
Kraudy Elemér, 3 elt., 2
Lantai Ede, tm., 2 elt., 2
Marschalek Róbert, elg., 1
Marosán Ede, tm., elg., 1
Matusiák Mihály, j., 1
Menich József, tm., j., 1
Mericskai Ferenc, ftm., elt., 1
Neudold Péter, elg., 1
Nussbaum József, tm., elg., 1
Pfeiffer Gyula, elt., 1
Reichfeld László, 3 elt., 2
Riemer Gyula, elg., 1
Róna László, tm., elg., 1
Rosenzweig Márton, j., 1
Ságodi István, tm., 3 elt., 2
Sándor László, ftm., 2 elt., 2
Schwartz László, elt., 1
Schwartzer Richárd, 2 elt., 2
Somogyi József, tm., J., 1
Spitzer Tamás, elg., 1
Steinfeld József, tm., elg., 1
Strasser Ferenc, j., 1
Swoboda Rezső, elg., 2
Szeles Imre, tm., elg., 2
Uitz Sylvester, ftm., 2 elt., 2
Várhidy Viktor, 3 elt., 1
Wawrinec János, tm., elg., 1
Wallner István, ftm.
Weldler Lajos, elg., 1
Wild György, tm., elt., 2
Záborszky Árpád, tm., elg., 1
Ranunkel György, elg., 1

Magántanuló:

Eiser Rezső, elg.
Füredi Antal, elg.
Korányi Sándor, 3 elt.
Lippai Károly, 2 elt.

Kimaradt: Kőhalmi Béla.

## III. B) OSZTÁLY.

Antal Sándor, 1 elt., 1
Benedek János, tm., j., 1
Berger Elek, tm., elg., 1
Borvendég István, tm., 1 elt., 2
Braun Zoltán, tm., elg., 1
Breuer Albert, elg., 1
Bruder Jenő, elg., 2
Doró István, tm., elg., 1
Dutka István, tm., elt., 2
Erdős László, tm., J., 1
Fekete József, j., 1
Flór Endre, ftm., j., 2
Fonyó István, elg., 2
Frankfurt László, ftm., elg., 1
Gerenyi András, 1 elt., 1
Grósz Henrik, elt., 2
Hagyits István, elt., 2
Halász László, elg., 2
Heintz Ervin, elt., 2
Hirsch Alfréd, elg., 1
Igler János, tm., j., 1
Juhász Lajos, tm., elg., 1
Kaufmann László, j., 1
Kácser Zoltán, elg., 1
Király István, tm., elt., 1
Klein László, elg., 1
Klugesherz László, tm., elg., 1
Ludvig Rezső, elg., 1
Mayer Miklós, tm., 2 elt., 1
Malindovszky Antal, tm., elt., 1
Medzidradszky János, ftm., elg., 1
Molnár Alfréd, tm., elg., 1
Nyikos Kálmán, tm., elt., 1
Reich Tibor, tm., j., 1
Reiss Frigyes, elg., 1
Reismann Tibor, elg., 2
Robel Géza, elt., 1
Schneier Salamon, tm., elg., 1
Steiner Károly, 3 elt., 3
Steiner Sándor, tm., elg., 1
Szabó Tivadar, 2 elt., 1
Szegedi József, elg., 1

Szél Sándor, elg., 2
Tóth István, tm., elg., 1
Valkó István, tm., elg., 1
Vasilescu Aurél, ftm., 3 elt., 1
Weintraub Károly, elt., 1
Weisz Lajos, tm., elg., 1
Weiszmann Béla, tm., 2 elt., 2
Wolsky Albert, elg., 1

Magántanuló: Ludvig József, elg.

Meghalt: Láng György.

## IV. A) OSZTÁLY.

Antal János, elg., 1
Bauer István, elg., 1
Brenner Nándor, tm., elg., 1
Budai László, tm., elg., 2
Eichel Ernő, elt., 1
Fekete László, elg., 1
Fischer László, tm., elg., 2
Gebey János, elg., 1
Gergely Miklós, tm., 2 elt., 2
Halász Gyula, elg., 1
Heisler Géza, elg., 1
Hirschl Zsigmond, ftm., elg., 1
Karczag György, 3 elt., 2
Katzl Ödön, elg., 2
Keusch József, tm., elg., 1
Klein Marcell, elg., 1
Kohn József, tm., 2 elt., 1
Kovács Árpád, elg., 1
Lóránt György, j., 1
Löwinger Samu, tm., elg., 1
Major József, tm., elt., 1
Mandula Béla, elt., 2
Markó László, elt., 1
Medzihradszky László, tm., j., 1
Mostoller Nándor, tm., elg., 1
Müller Miklós, tm., elt., 2
Nathán Endre, elg., 1
Orbán József, tm., 2 elt., 2
Paulay Tibor, elt., 2
Pauschert István, tm., elg., 1
Popovits Milos, tm., elg., 1
Radványi Béla, ftm., 2 elt., 2
Riech György, elg., 1
Rysavy József, elg., 1
Sándor Béla, elg., 1
Schenk Antal, elg., 1
Springer Dezső, tm., elg., 1
Steiner Géza, elg., 1
Szántó Imre, tm., elt., 2
Weisz Ferenc, elt., 2
Wimmer László, elg., 2
Wondruska József, tm., j., 1

Magántanuló:
Horváth József Miklós, elg.
Raniszavlyev Borivoj, 3 elt.

Kimaradt: Petry László.

## IV. B) OSZTÁLY.

Andor Lóránt, 3 elt., 2
Bachrach Géza, elg., 1
Biró Pál, tm., elg., 1
Bónis Imre, tm., elg., 1
Brosch Antal, 2 elt., 2
Breuer Mihály, 2 elt., 2
Deutsch Zoltán, ftm., elg., 1
Dózsa Zoltán, tm., elt., 2
Erdélyi Ferenc, tm., elt., 2
Farkas János, elg., 1
Fodor Sándor, elg., 2
Heffner Gyula, tm., j., 1
Hidi Imre, elt., 2
Hora Nándor, elt., 2
Jendrassik Aurél, elg., 1
Kemény Pál, tm., elg., 2
Klein Lajos, tm., elg., 1
Križka János, tm., elg., 1
Lázár György, tm., elg., 1
Mautner György, elg., 1
Máté Miklós, elg., 2
Mohrberger Alajos, tm., elg., 1
Molnár József, tm., elt., 2
Müller Tibor, elg., 1
Neubardt Gyula, elg., 2
Nyikos Zsigmond, tm., elg., 1
Papetti Tullio, elg., 1
Patisti István, elg., 1
Petrovits Sándor, tm., elg., 1
Reichenberger Béla, 3 elt., 2
Reiner József, tm., elg., 1
Rónai Ernő, tm., elg., 1
Scheer Lipót, tm., elg., 2
Schleiffer Béla, elg., 1

Schmidt Béla, elg., 1
Schön Endre, 2 elt., 2
Schwarcz Béla, tm., elt., 2
Seemann Mihály, elg., 1
Sréli Ferenc, tm., 3 elt., 2
Szalai József, tm., 2 elt., 2
Török László, tm., elg., 2
Vasenszky László, 3 elt., 2
Végső János, tm., elg., 2
Ziffer Nándor, elg., 2

Magántanuló:

Wild Andor, i., elt.

## V. OSZTÁLY.

Almássy Gusztáv, tm., elg., 1
Ács Emil, ftm., elg., 1
Bartha Jenő, 2 elt., 2
Bedőcs Mihály, elg., 1
Bokor Emil, tm., elg., 2
Emmerling János, elg., 1
Fischi István, tm., J., 1
Franciscy Béla, elg., 2
Frisch Andor, tm., j., 1
Furst Jenő, tm., elg., 1
Garami Tibor, tm., j., 1
Gál Dezső, elg., 1
Gárdos Béla, elg., 2
Gewölb Adolf, elg., 1
Gulyás Péter, tm., elg., 2
György Endre, elg., 2
Horváth Károly, elg., 1
Huszár Imre, tm., elg., 1
Inselt István, j., 1
Kerekes Ferenc, tm., elg., 1
König Béla, tm., elt., 1
Kreiszler Manó, tm., elt., 1
Löwinger Lajos, tm., elg., 1
Mihálka Pál, tm., elg., 2
Minár Pál, elg., 2
Mucsi Lajos, tm., elt., 3
Münczer Pál, 2 elt., 2
Nemes László, elg., 2
Németh József, elg., 1
Pavlik Ede, elg., 2
Perger Ferenc, elg., 1
Rosenthal Sándor, tm., elg., 2
Sándor Vilmos, tm., J., 1
Schimek Ernő, elg., 1
Schön Tibor, elg., 1
Somló Sándor, elg., 1
Spielberger Imre, 3 elt., 3
Steindler Béla, elg., 1
Strassenreiter Ignác, elg., 1
Strasser Henrik, elg., 1
Szabó János, elg., 1
Szabó Sándor, elg., 1
Szántó Emil, tm., elg., 2
Szekrényi Vilmos, elt., 1
Szikszay Dezső, elg., 2
Szilágyi Ernő, elt., 1
Sződy Szilárd, elt., 1
Szűcs Endre, elg., 1
Tóth József, tm., elg., 1
Triznai József, elg., 2
Wild Márton, j., 1
Wohl Dezső, elg., 1
Wollek Zoltán, 3 elt., 2

Magántanuló:

Jendrassik Tibor, j.
Klein Aladár, elg.
Nagy Henrik, elg.
Pasker Rezső, i., elg.
Simonyi János, 3 elt.
Székely Zoltán, elg.
Tiringer István, elt.
Weisz Dezső, elt.
Zelch János, elg.

Osztályzatlan:

Krenner Gyula.

Kimaradt: Galbos Gyula, Gáspár Sándor, Sugár Antal, Szávozd Mihály.

## VI. OSZTÁLY.

Antal Lajos, tm., j., 2
Bánszky Zoltán. elt., 2
Béna Jenő, elg., 2
Bergmann Béla, tm., elg., 2
Binet Miklós, ftm., elg., 2
Birnfeld Imre, elg., 2
Bondi Jenő, elg., 2
Bozner Rezső, tm., elg., 2
Dreiacker Ferenc, elg., 2
Ebner Sándor, tm., 2 elt., 2
Finkelstein Vilmos, elg., 2
Flam Oszkár, tm., elg., 2

Frankfurter Rezső, 2 elt., 2
Gergely László, tm., elt., 2
Gertler Tibor, 2 elt., 2
Glancz Jenő, elg., 2
Grabinszky László, ftm., elt. 2
Helbing László, 2 elt., 2
Holstein Imre, tm., elg., 2
Horváth Károly, tm., elg., 2
Kelen Jenő, tm., elt., 2
Keller János, tm., j., 2
Kohn József, elg., 2
Kovács Gyula, tm., j., 2
Kovács István, elg., 2
Lax Hugó, tm., elg., 2
Ligárt Géza, elg., 2
Lobstein Aladár, tm., 2 elt., 2
Löffler János, elg., 2
Martos Károly, tm., elg., 2
Máj József, tm., elg. 2
Muzsik Antal, elg., 2
Náthán István, j., 2
Ney László, ftm., elg., 2
Odorfer Károly, tm., elg., 2
Politzer Imre, elg., 2
Rennard Béla, tm., elg., 2
Ricker János, tm., elg., 2
Róth Andor, tm., elg., 2
Röhrling Rezső, elg., 2
Steiner Imre, tm., elg., 2
Stern Tibor, tm., 2 elt., 2
Süveg László, ftm., elg., 2
Szerényi László, tm., j., 2
Szubota Béla, elg., 2
Taufenecker Vilmos, elg., 2
Tóth József, tm., elg., 2
Varga József, tm., elg., 2
Végső József, tm., elg., 2
Vértes György, elg., 2
Wahl István, elg., 2
Zinz Béla, elg., 2

Magántanulók:

Járitz Norbert, elg.
Jerga István, 2 elt.
Skultéty Lajos, 2 elt.
Váradi Rezső, elg.

## VII. OSZTÁLY.

Anderlik Győző, elg., 2
Ányos István, tm., elg., 2
Balla Gyula, elg., 2
Benzsay Gyula, tm., elg., 1
*Berrár István, elg., 2
Berger Tibor, elg., 2
Buchbinder László, elg., 2
Csutorás Ede, ftm., j., 2
Ehrlich István, tm., elg., 2
Faber Gusztáv, ftm., j., 2
Faragó Pál, ftm., j., 2
Farkas József, elg., 2
Feigl Gyula, elg., 2
Flór László, ftm., elg., 2
Flór Sándor, ftm., elg., 2
Goldner Tivadar, elg., 2
Gőhr József, tm., elg., 2
Grosz Jenő, elg., 2
Gúth Károly, tm., elg., 2
Hrabák Dezső, elg., 2
*Jagasich Péter, elg., 2
Kertész Walter, j., 2
Király Béla, tm., elt., 2
Klein József, j., 2
Kovács István, elg., 2
Krausz Ferenc, elg., 2
Krenek Ferenc, elg., 2
Markovits László, elg., 2
*Michelberger József, tm., elg., 2
Mungyer Tivadar, elg., 2
*Müller László, elg., 2
Németh Béla, 2 elt., 2
Prikelmayer Ferenc, tm., j., 2
Ramberger László, tm., elg., 2
Rákos Jenő, tm., elg., 2
Réz Balázs, i., elg., 2
Rosenberger Andor, elg., 2
Rotter Lajos, tm., elg., 2
*Röhrling József, elg., 2
Rysavy János, elg., 2
Sarkadi Miklós, ftm., elg., 2
Schleiffer Miklós, j., 2
Schmidhofer István, tm., elg., 2
Schnapper József, elg., 2
Sternberg Ferencz, elg., 2
Strausz Miklós elg., 2
*Szimper Kornél, 3 elt., 2
Vancza József, j., 2
Weisz Miksa, tm., j., 2
Weiszmann Sándor, tm., elg., 1
Zartl Zoltán, i., elg., 2

* A *-gal jelzett tanulók mint a február-márciusi, a **-gal jelzettek mint az április előkészítő tanfolyam növendékei fejezték be a VII. osztályt.

Magántanulók:

**Csöppüs Imre, elg.
Homonnay Béla, i., elg.
Kemenes János, elt.
**Mészáros János, elg.
**Rötzer István, elt.
**Rudnyánszky Sándor, elg.
Sárváry Elek, tm., elg.
Szirányi Imre, elg.
Váradi Rezső, tm., 3 elt.
**Zülchner Adolf, elg.

Osztályozatlan:

Jánosi István.

## VIII. OSZTÁLY.

*Ács László, elg., 1
Bauer Gyula, elg., 1
Brand János, tm., 2 elt., 2
*Brydl Gyula, tm., elg., 2
Csizik Andor, tm., elg., 1
Falta Tibor, elt., 2
*Faragó István, tan., elg., 1
*Fábián Pál, elg., 1
*Freud Imre, j., 1
Freud Ödön, tm., elg., 1
Garai Sándor, elg., 2
Gáspár Ernő, elg., 2
Goldner Elemér, elg., 1
*Hankus Lajos, elg., 2
*Hermann István, elg., 1
*Heverdle István, tm., I. 1.
*Kalmár Károly, ftm., elg., 1
Károlyi Gyula, elg., 1
Klemens Antal, elt., 2
*Mojszej László, ftm., j., 1
Morbitzer Andor, elt., 1
*Niewelt Ferenc, elg., 1
Pantó Endre, ftm., j., 1
*Pieke Géza, elg., 2
*Pudler Imre, elg., 1
*Ripp Benő, elg., 1
Róna Pál, elg., 2
**Szücs István, j.
*Unterreiner Győző, j., 1
*Weil Salamon, elg., 1
*Zimmermann Aladár, elg., 1

Magántanulók:

**Almási Sándor, tm., elg.
**Barrár István, elg.
***Csöppüs Imre, elg.
**Fülöp Géza, elg.
**Gundela Károly elg.
Haas Ernő, 2 elt.
**Jagasich Péter, elg.
Jancsovics János, elg.
***Kessebauer Róbert, elg.
Kramer Zoltán, elg.
Marczali Paula, elg.
***Mészáros János, elg.
**Michelberger József, tm., j.
Muzsik Károly, elg.
**Müller László, elg.
***Pap László, elg.
Pettykó Lujza, elg.
**Putz Jenő, 2 elt.
**Réthy Ernő, elg.
***Róth Ferenc, elg.
**Röhrling József, elg.
***Rudnyánszky Sándor, elg.
Sadovszky Ferenc, elt.
Sárvári Elek, tm., elt.
***Szőke Imre, elg.
Tóth János, 2 elt.
Vető János, 2 elt.
Vécsei János, elt.
Vogel Antal, elg.
**Witt Lajos, elg.

*) A *-gal jelzett tanulók mint a február-márciusi, a **-gal jelzettek mint az áprilisi, a ***-gal jelzettek mint a májusi előkészítő tanfolyam növendékei végezték a VIII. osztályt.

VI.

## Ifjúsági egyesületek.

### I. Önképzőkör.

I.

Az intézet Petőfi-önképzőköre dr. Birkás Géza vezetőtanár elnöklete alatt 1917. november 5-én tartotta alakuló ülését, mely alkalommal a tisztikar a következőképpen alakult meg: ügyvezető titkár: Heverdle István VIII. o. t.; másodtitkár: Prickelmayer Ferenc VII. o. t.; jegyző: Freud Imre VIII. o. t.; segédjegyző: Sternberg Ferenc VII. o. t.; pénztárnok: Csizik Andor VIII. o. t.; ellenőr: Schleiffer Miklós VII. o. t.; könyvtárnok: Ács László VIII. o. t.; segédkönyvtárnok: Fáber Gusztáv VII. o. t.

A rendes tagok száma 60 volt és pedig 30 a VII. s 30 a VIII. osztályból, a pártoló tagok száma 67 és pedig 34 a VI., 23 az V., 9 a IV/a és 1 a IV/b osztályból.

A kör 1 alakuló-, 8 rendes- és 1 záró-ülést tartott, mely egyúttal Zrinyi Miklós születése háromszáz éves fordulójának megünneplésére szentelt díszülés volt. Ezeken az üléseken volt 30 szavalat, 6 irodalomtörténeti, 2 esztétikai, 2 történeti és 2 természettani felolvasás, illetve szabad előadás, 18 zene-, 2 énekszám. Bírálatra került 5 eredeti s 2 fordított költemény.

A kör tagjai közül buzgó és sokoldalú tevékenységet fejtettek ki s mint ilyenek 10—10 koronányi pénzjutalomban részesültek a következő tanulók: Garai Sándor s Kalmár Károly VIII. o. t. és Sternberg Ferenc VII. o. t.

A kitűzött pályatételekre 3 értekezés és 4 vers érkezett be. Ezek közül az irodalomtörténeti értekezés (A világháború magyar költészete), melynek Garai Sándor VIII. o. t. a szerzője, dicséretben, a természettani értekezés (Optikai eszközök szerepe a világháborúban), melynek szerzője Krausz Ferenc VII. o. t., 30 korona pénzjutalomban részesült, míg a történeti pályatételre (A világ-

háború gazdasági hatása Magyarországon) benyújtott pályamunka nem ütötte meg a kívánt mértéket. A német műfordítás (Geibel: Von des Kaisers Bart) pályadíját, 10 koronát, valamint a francia műfordítás (Baudelaire: L'homme et la mer, Laprade: Aux jeunes gens) pályadíját, ugyancsak 10 koronát, Goldner Elemér VIII. o. t. nyerte el.

Dr. Birkás Géza.

II.

Az önképzőkör kebelében az idén is megalakult az ifjúsági zenekar és szeretettel ápolta a zenét. A kar vezető tanára dr. Radványi Ferenc volt; tagjai pedig: Falta Tibor VIII. o. t. Ányos István, Faragó Pál, Gúth Károly, Prickelmayer László, Schnapper József VII. o. t., Birnfeld Imre, Kelen Jenő, Martos Károly VI. o. t., Szabó János, Székely Zoltán, Nagy Henrik V. o. t., Bachruch Géza IV. o. t. Hirsch Alfréd, Spitzer Tamás III. o. t. — A zenekar a klasszikus és a könnyebb zenében gyakorolta magát. Új betanulásra a következő darabok kerültek: Beethoven, Egmont. Nyitány. — Meyerbeer, Hugenották. Nyitány. — Rossini, Wilhelm Tell. Potpourri. — Händel, Largo. — Mozart, Symphonie. — Vieuxtemps, Fantasia appassionata. — Spohr, Duo. Reinbold, Impromptu. — Erkel, Himnusz.

Radványi Ferenc.

II. Az iskola cserkészcsapata.

(VIIIR.)

A múlt iskolai évben megalakult cserkészcsapat az 1917/18. iskolaévben is serényen munkálkodott és fejlődött. Mindenekelőtt újabb keretek alakultak: két mintaőrs — műszaki és mentő, továbbá propaganda-osztály.

A műszaki mintaőrs az elektrotechnika elemeivel foglalkozott s két teljesen fölszerelt naptávíró-állomást és két telefon-állomást készített. A mentő mintaőrs kivált az első segély ismertében nyert elméleti és gyakorlati kiképzést. A karácsonyi vakációban dr. Szőts Elek iskolaorvos úrtól tartott mentőtanfolyamot 25 cserkész látogatta.

A propaganda-osztály fényképeket készített, melyekkel a „Cserkészélet" fotografia-kiállításán nagy ezüst érmet nyert. Ugyane képek diapozitívjai a Magyar Cserkészcsapatok Háborús Bizottságának március 25. és 28-iki matinéján az Urániában felolvasás keretében bemutatásra kerültek.

Egyidejűleg az I. csapatnál tovább folyt a kiképzés a II. és I. oszt. próbára és a csapattestület tagjai több kisebb-nagyobb kiránduláson vettek részt. Az 1917. év nyarán tíznapos táborozást rendeztek a Balaton partján, ötnaposat az Öregvíznél; két-két napos kirándulást tettek a Dobogókőre és Nagyszálra s utóbb mintegy 20 egynaposat, különösen az Öregvízhez, a solymári vízeséshez, a Pálvölgybe, Ördögormára, a Hüvösvölgybe, Göd és Gödöllő környékére, a Kétágúhegyre és a Tresnia-vodához. Április 26—28. napján viszont az Öregvíznél táboroztak.

A mult évi kimutatás óta 89 növendék tett fogadalmat; a II. oszt. cserkészek száma 56. Egyébként a csapattestületben van: vezető 6, altiszt 41, cserkész 38, jelölt 12; összesen 97 növendék.

---

## VII.

## Ösztöndíj, segélyezés, jutalom.

1. Az intézet ezévi tanulói közül állami ösztöndíjat senki sem élvezett. Nem állami ösztöndíjas: Bokor Emil V. oszt. tanuló évi 200 koronával, az Egyesült Budapest Fővárosi Takarékpénztár által létesített alapból, a takarékpénztár igazgatóságának 1561/VII—1913. sz. végzése alapján.

2. Segélydíjasok. A Szilágyi István-féle alapítványból a székesfővárosi tanács 30.946/1918—VII. sz. határozatával 6 tanulót részesített fejenkint 160 K-ás segélyben, nevezet szerint: Menich József III. A), Heffner Gyula IV. B), Bokor Emil V., Tóth József VI., Csutorás Ede VII. és Heverdle István VIII. oszt. növendéket. A segélydíjak összege 960 korona.

3. Szilágyi István-féle alapítvány. Néhai nemes Szilágyi István pesti polgár és gombkötő-mester alapítványából a székesfőváros tanácsa 1917. évi június 25. kelt 33.892/1917—VII. sz. határozatával intézetünknek 50 K-t utalványozott szegény tanulóknak taneszközökkel való segélyezésére. Az összegen 16 kézikönyvet vásároltunk, melyet 13 tanuló segítésére fordítottunk.

4. Felsmann József alapítvány. Az alapítvány célja szegény és szorgalmas tanulóknak író- és rajzeszközökkel és a szükséghez képest iskolakönyvekkel való segélyezése. Az alapítványt a székesfőváros letéti hivatalában kezelteti. Az alapítványi tőke után 1917. évre rendelkezésére álló és 1917. május 12-én kelt 30.752/1917—VII. számú tanácsi határozattal kiutalványozott 525 K 43 f kamatösszeget kézikönyvek vásárlására fordítottuk. Ingyen tankönyvet kapott 180 tanuló. Az alaptőke álladéka 11.670 korona 57 fillér.

5. Millenniumi segélyalapítvány. A magyar nemzet ezeréves fennállásának emlékére 1896-ban Felsmann József igazgató létesitette oly módon, hogy előbb az intézet tanulói, majd a fővárosi pénzintézetek körében is gyűjtést eszközölt. Célja, hogy évi kamataiból intézetünk szegény és jó tanulói iskolakönyvekkel, iró- és rajzeszközökkel, esetleg ruhával, táplálékkal, gyógyszerekkel stb. segélyeztessenek. Az alapitványi tőke időközi kamatait a székesfőváros tanácsa minden évben közvetlenül az iskolai beiratkozásokra kitűzött idő előtt, a megszabott célra leendő felhasználás végett az intézet igazgatójának kezéhez kiutalványozza, aki az ily módon kézhez vett kamatok felhasználásáról az isk. év végén a tanácsnak elszámolni köteles.

A folyó isk. évben a székesfőváros tanácsa 1917. május 12-én 30.677/1917—VII. sz. határozattal 264 koronát és 77 fillért utalványozott, mely összeg növeléséhez a Pesti Első Hazai Takarékpénztár 200, az Egyesült Budapesti Fővárosi Takarékpénztár 60, Birnfeld Imre VI. o. t. 40, Thienemann Tivadar dr. egyet. tanár úr 100, Vető Zsigmond földbirtokos úr 80 K-val járult. 21 tanulót 712 K 77 fillérrel segélyeztünk. Az alaptőke álladéka 6200 K 15 fillér.

6. Tandíjmentesség. Felmentetett az isk. év folyamán az egész tandíj fizetése alól összesen 277 tanuló, féltandíjmentességben részesült 41.

7. Erődi hadialap jutalomdíja. Az 1916/17. isk. év folyamán az intézetben „a magyar dicsőség legújabb nagy napjai emlékére" és Erődi Bélának, az iskola volt tanárának negyedszázados főigazgatói jubileumára való tekintettel 1250 K tőkével új jutalomdíjalap, névszerint Erődi hadialap létesült. Az alaptőke kamatait jutalomdíj címém évenkint az intézetnek erre legméltóbb ama szegénysorsú, példás viseletű és jó előmenetelű növendéke kapja meg, kinek atyja a jelenleg folyó háborúban a harctéren lelte halálát; amennyiben pedig ilyen hadiárva a tanulók között nem találkozik, az esedékes kamatösszeg azt a szegénysorsú, példás viseletű és jeles előmenetelű tanulót illeti, aki a magyar nyelv és irodalom s egyúttal a nemzeti történelem tanulásában és nagy költőink műveinek kultuszában legtöbb buzgalmat tanusít. A jutalomdíjat a tanári testület minden évben a januári osztályozó-értekezleten szavazattöbbséggel adományozza és az igazgató a márc. 15-iki ünnep keretében adja át a jutalmazandónak. A jutalomban a most lefolyt iskolai évben Menich József III. A) oszt. tanuló részesült.

VIII.

## Erettségi ügyek.

I.

1. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter 1917. évi 151.121. sz. rendelete alapján az írásbeli vizsgálat elengedésével 1917. október 11-én szóbeli érettségi vizsgálatot tett és érettnek nyilváníttatott Frombach József 1897. évi születésű, katonai szolgálatot teljesítő magántanuló.

2. A vallás- és közoktatásügyi miniszter 1918. január 2-án kelt, 7/1918. eln. sz. rendelete értelmében a VIII. osztály amaz 1900. évi születésű növendékeivel, akik január havában katonának beváltak, februárban és március első felében előkészítő tanfolyamot és ennek befejezése után az írásbeli vizsgálatok mellőzésével szóbeli érettségi vizsgálatot tartottunk. Mind a tanfolyamra, mind az érettségi vizsgálatra 17 tanuló jelentkezett. A vizsgálat alapján jelesen érettnek nyilváníttatott: Heverdle István, Mojszéj László, Ripp Benő; jól érett: Fábián Pál és Freud Imre; érettek: Ács László, Brydl Gyula, Faragó István, Kalmár Károly, Niewelt Ferenc, Pozsgai Imre, Unterreiner Győző, Zimmermann Aladár.

3. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter 1918. évi március 25-én kelt 51.111. számú rendelete alapján az írásbeli vizsgálat elengedésével 1918. március 30-án szóbeli érettségi vizsgálatot tett és érettnek nyilváníttatott Matula József 1897. évi születésű, katonai szolgálatot teljesítő magántanuló.

4. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter már említett 7/1918. eln. számú rendelete értelmében a február—márciusi tanfolyamok azon növendékei részére, akik a VII. osztályról sikeresen vizsgáztak, továbbá a katonai hatóságoktól e célra szabadságolt tanulók számára április 1—24-ig a VIII. osztály anyagából előkészítő tanfolyam tartatott. A tanfolyamon részt vett 12 tanuló közül 11-el, az írásbelit mellőzve, április 26-án megtartott szóbeli érettségi vizsgálat alapján jól érettnek nyilváníttatott Michelberger József és Szücs István ; érettek lettek : Almási Sándor, Berrár István, Fülöp Géza, Gundela Károly, Jagasich Péter, Müller

László, Réthy Ernő, Röhrling József, Witt Lajos; — ugyancsak április 26-án, a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter 1918. április 18-án kelt 66.480/V. sz. rend. alapján az írásbeli elengedésével szóbeli érettségi vizsgálatot tett és érettnek nyilváníttatott Muzsik Károly.

5. Végre a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter 1918. április 19-én kelt 4280/1918. eln. sz. rend. értelmében május 27-én ismét az írásbeli vizsgálat elengedésével ment végbe az idézett miniszteri intézkedéssel elrendelt májusi VIII. osztályos előkészítő tanfolyam növendékeinek szóbeli érettségi vizsgálata. Vizsgálatra jelentkezett 7 tanuló; ezek közül szóbeli vizsgálatot tett s érettnek nyilváníttatott: Csöppüs Imre, Kesselbauer Róbert, Mészáros János, Róth Ferenc, Rudnyánszky Sándor, Szőke Imre, összesen 6 tanuló.

## II.

Az 1917/18. évi rendes érettségi vizsgálatok írásbeli részét május 21., 22. és 23. napján tartottuk. Kidolgozásra a tankerületi kir. főigazgató a következő tételeket tűzte ki:

1. *A magyar nyelvből:* A természet Petőfi költészetében;

2. *a német nyelvből: a)* szabad dolgozatra: Es fällt kein Meister vom Himmel; — *b)* fordítás magyarból németre: A dalnok átka;

3. *a mathematikából:* 1. Valaki életét 15.000 K-ra akarja biztosítani. Mekkora az évi biztosítási díj, ha élettartamát még 35 évre becsülik és a társulat 4%-t számít. — 2. Valamely egyenes körkúp alapkörének területe úgy aránylik a palástjához, mint $a : b$, magassága pedig $m$. Mekkora a felülete? ($a = 1, b = 2, m = 156$.)

A vizsgálatra 15 növendék jelentkezett, akik közül 10 mint az intézet nyilvános tanulója, 1 mint magántanuló végezte a VIII. osztályt, 4 pedig javítani akart.

A szóbeli vizsgálatot dr. Alexander Bernát egyet. tanár elnöklete alatt június 6. és 7. napján tartottuk. Az írásbeli vizsgálatok alapján szóbelire bocsáttatott 11 jelölt; a szóbeli vizsgálatok alapján jól érettnek nyilvánított a vizsgáló bizottság 3, érettnek 12 tanulót.

*Sikeres teljes vizsgálatot tettek a következők:* Bauer Gyula, Bárdos Dávid Dezső, Csízik Andor, Freud Ödön (jól érett), Garai Sándor, Gáspár Ernő, Goldner Elemér (jól érett), Károlyi Gyula, Pantó Endre (jól érett), Róna Pál nyilvános tanuló és Vogel Antal magántanuló. *Javítottak:* Hankus Lajos, Hermann István, Pieke Géza, Weil Salamon Sándor.

# IX. Statisztikai kimutatások.

## I. A FELVETT TANULÓK.

### I. A tanulók számának alakulása az iskolai év folyamán.

### Betegség és fegyelmi esetek száma.

| Osztály | Nyilvános tanulók | | | | | | | | | Magántanulók | | | | Összesen osztályoztatott | Felvett nyilvános tanulók | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | Az iskolai év folyamán | | | | | | | Az összefoglalásokról elmaradt | Osztályoztatott | felvétetett | | osztályvizsgálatot tett | | | nem fertőző | | fertőző, esetleg járványos | igazgatói | tanárkari |
| | felvétetett | önként kimaradt | tanács folytán távozott | kizáratott | következtében meghalt: betegség | következtében meghalt: baleset | következtében meghalt: öngyilkosság | | | fiú | leány | fiú | leány | | könnyű | súlyos | | | |
| | | | | | megbetegedések száma | | | | | | | | | | megbetegedések száma | | | megrovások száma | |
| I. A) . . | 58 | — | — | — | — | — | — | — | 58 | 1 | — | 1 | — | 59 | 170 | — | — | — | — |
| I. B) . . | 80 | 3 | — | — | — | — | — | — | 77 | — | — | — | — | 77 | 324 | 10 | 3 | — | — |
| II. A) . . | 57 | 8 | — | — | — | — | — | — | 49 | 2 | — | 2 | — | 51 | 184 | — | 1 | — | — |
| II. B) . . | 58 | — | — | — | — | — | — | 1 | 57 | 1 | — | 1 | — | 58 | 101 | 4 | 1 | — | — |
| III. A) . . | 51 | 1 | — | — | — | — | — | — | 50 | 4 | — | 4 | — | 54 | 341 | — | — | 1 | — |
| III. B) . . | 51 | — | — | — | — | 1 | — | — | 50 | 1 | — | 1 | — | 51 | 252 | — | 1 | — | — |
| IV. A) . . | 43 | 1 | — | — | — | — | — | — | 42 | 2 | — | 2 | — | 44 | 122 | 3 | — | — | — |
| IV. B) . . | 44 | — | — | — | — | — | — | — | 44 | 1 | — | 1 | — | 45 | 109 | 4 | — | — | — |
| V. . . . . | 58 | 4 | — | — | — | — | — | 1 | 53 | 9 | — | 9 | — | 62 | 103 | 4 | 2 | — | — |
| VI. . . . . | 52 | — | — | — | — | — | — | — | 52 | 4 | — | 4 | — | 56 | 284 | 2 | — | — | — |
| VII. . . . . | 52 | — | — | — | — | — | — | 1 | 51 | 7 | — | 7 | — | 58 | 188 | 6 | — | — | — |
| VIII. . . . . | 32 | — | — | — | — | — | — | — | 32 | 23 | 2 | 23 | 2 | 57 | 185 | 2 | — | — | — |
| Összesen . | 636 | 17 | — | — | — | 1 | — | 3 | 615 | 55 | 2 | 55 | 2 | 672 | 2365 | 35 | 8 | 1 | — |

## II. A NYILVÁNOS ÉS MAGÁNTANULÓK LÉTSZÁMA DECEMBER 31-ÉN ÉS AZOK MEGOSZLÁSA KOR SZERINT

| Osztály | Létszám december 31-én | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 | 14 | 15 | 16 | 17 | 18 | 19 | 22 | 23 | 26 | 28 |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | évét december hó 31-én már betöltötte | | | | | | | | | | | | | | |
| I. A) . . | 59 | — | 1 | 44 | 10 | 4 | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — |
| I. B) . . | 79 | 3 | 53 | 19 | 2 | 2 | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — |
| II. A) . . | 53 | — | 1 | 35 | 15 | 1 | 1 | — | — | — | — | — | — | — | — | — |
| II. B) . . | 59 | — | 2 | 42 | 9 | 4 | 1 | — | — | 1 | — | — | — | — | — | — |
| III. A) . . | 50 | — | — | 2 | 34 | 11 | 3 | — | — | — | — | — | — | — | — | — |
| III. B) . . | 52 | — | — | 3 | 35 | 12 | 2 | — | — | — | — | — | — | — | — | — |
| IV. A) . . | 42 | — | — | — | 1 | 29 | 8 | 4 | — | — | — | — | — | — | — | — |
| IV. B) . . | 44 | — | — | — | 2 | 34 | 2 | 4 | 1 | 1 | — | — | — | — | — | — |
| V. . . . . | 57 | — | — | — | — | 4 | 33 | 12 | 5 | 2 | 1 | — | — | — | — | — |
| VI. . . . . | 55 | — | — | — | — | 1 | 3 | 32 | 14 | 3 | — | — | — | — | 1 | 1 |
| VII. . . . . | 52 | — | — | — | — | — | — | — | 38 | 12 | 2 | — | — | — | — | — |
| VIII. . . . . | 32 | — | — | — | — | — | — | — | — | 2 | 26 | 2 | 1 | 1 | — | — |
| Összesen . | 634 | 3 | 57 | 145 | 108 | 102 | 53 | 52 | 58 | 21 | 29 | 2 | 1 | 1 | 1 | 1 |

# III. AZ OSZTÁLYOZOTT (NYILVÁNOS ÉS MAGÁN) TANULÓK.

## I. A tanulók megoszlása honosság szerint; 2. szülőik v. gyámjuk lakóhelye szerint.

| Honosság és lakóhely | | | Osztály I. A | I. B | II. A | II. B | III. A | III. B | IV. A | IV. B | V. | VI. | VII. | VIII. | Összesen |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Összes szám | | | 59 | 77 | 51 | 58 | 54 | 51 | 44 | 45 | 62 | 56 | 58 | 57 | 672 |
| Magyar honos | magyarországi | illetőségű | 59 | 77 | 51 | 58 | 50 | 51 | 44 | 45 | 62 | 55 | 56 | 57 | 665 |
| | horvát-szlavonországi | | — | — | — | — | 1 | — | — | — | — | 1 | — | — | 2 |
| Külföldi honos | | | — | — | — | — | 3 | — | — | — | — | — | 2 | — | 5 |
| Budapesten | | lakott | 47 | 62 | 41 | 51 | 49 | 45 | 39 | 37 | 55 | 49 | 51 | 41 | 567 |
| Pest vármegye más községében | | | 9 | 9 | 7 | 6 | 5 | 4 | 4 | 4 | 3 | 6 | 7 | 8 | 72 |
| A magyar anyaország más törvhat.-ban | | | 3 | 6 | 3 | 1 | — | 2 | 1 | 4 | 4 | 1 | — | 8 | 33 |
| Horvát-Szlavonországban | | | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — |
| Külföldön, még pedig | Ausztriában | | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — |
| | Bulgáriában | | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — |
| | Boszniában | | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — |

### A) Magyar anyaország.

*a)* Vármegyék:

| | | | | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Baranya vm. | — | — | 1 | — | — | — | — | — | — | — | — | — | 1 |
| Bars vm. | — | 1 | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | 1 |
| Bihar vm. | 1 | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | 1 |
| Borsód vm. | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | 1 | 1 |
| Esztergom vm. | — | — | — | — | — | 1 | — | 1 | — | — | — | — | 2 |
| Fehér vm. | — | 2 | 1 | — | — | 1 | — | 1 | 2 | — | — | 1 | 8 |
| Gömör vm. | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | 1 | 1 |
| Háromszék vm. | — | — | — | — | — | — | — | — | 1 | — | — | — | 1 |
| Komárom vm. | 1 | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | 1 |
| N.-Küküllő vm. | — | — | — | — | — | — | 1 | — | — | — | — | — | 1 |
| Nógrád vm. | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | 1 | 1 |
| Pest-Pilis-Solt-Kiskun vm. | 9 | 9 | 7 | 6 | 5 | 4 | 4 | 4 | 3 | 6 | 7 | 8 | 72 |
| Somogy vm. | 1 | — | 1 | — | — | — | — | 1 | — | — | — | 1 | 4 |
| Sopron vm. | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | 1 | 1 |
| Szolnok vm. | — | — | — | — | — | — | — | — | 1 | — | — | — | 1 |
| Átvitel . . | 12 | 12 | 10 | 6 | 5 | 6 | 5 | 7 | 7 | 6 | 7 | 14 | 97 |

| Lakóhely | Osztály | | | | | | | | | | | | Összesen |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | I. | | II. | | III. | | IV. | | V. | VI. | VII. | VIII. | |
| | A | B | A | B | A | B | A | B | | | | | |
| Áthozat . . | 12 | 12 | 10 | 6 | 5 | 6 | 5 | 7 | 7 | 6 | 7 | 14 | 97 |
| Tolna vm. . . . . | — | 1 | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | 1 |
| Torontál vm. . . . . | — | 1 | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | 1 |
| Ung vm. . . . . | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | 1 | 1 |
| Zemplén vm. . . . . | — | — | — | — | — | — | — | 1 | — | 1 | — | — | 2 |
| Zólyom vm. . . . . | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | 1 | 1 |
| Vármegyék együtt . . | 12 | 14 | 10 | 6 | 5 | 6 | 5 | 8 | 7 | 7 | 7 | 16 | 103 |

*b)* Városok:

| | | | | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Budapest . . . . . | 47 | 62 | 41 | 51 | 49 | 45 | 39 | 37 | 55 | 49 | 51 | 41 | 567 |
| Pécs . . . . . | — | 1 | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | 1 |
| Temesvár . . . . . | — | — | — | 1 | — | — | — | — | — | — | — | — | 1 |
| Városok együtt . . . . | 47 | 63 | 41 | 52 | 49 | 45 | 39 | 37 | 55 | 49 | 51 | 41 | 569 |
| Vármegyék és városok összesen | 59 | 77 | 51 | 58 | 54 | 51 | 44 | 45 | 62 | 56 | 58 | 57 | 672 |

## *B)* Horvát-Szlavonország.

*a)* Vármegyék:

| | | | | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Pozsega . . . . . | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — |
| Szerém vm . . . . . | — | — | — | — | — | — | — | — | — | 1 | — | — | — |
| Vármegyék együtt . . . | — | — | — | — | — | — | — | — | — | 1 | — | — | — |

*b)* Városok:

| | | | | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Városok együtt . . . . | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — |
| Vármegyék és városok összesen | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — |

## 3. A tanulók megoszlása szülőik, vagy gyámjuk foglalkozása, társadalmi állása szerint.

| Osztály | Nagybirtokos, nagybérlő 1000 kat. holdon felül | Középbirtokos, középbérlő 100—1000 kat. holddal | Kisbirtokos, kisbérlő 100 kat. holdon alul | Egyéb őstermelő; féles, major-os, kertész, halász | Egyéb gazdasági segédszemély, földműves, napszámos | Gazdasági tisztviselő | Nagyiparos, bánya nagyvállalkozó | Kisiparos, bánya kisvállalkozó | Egyéb ipari v. bányászati segédszemély; előmunkás, segéd | Ipari v. bányászati tisztviselő | Nagykereskedő, nagyvállalkozó | Kiskereskedő, kisvállalkozó | Egyéb keresk. v. közl. segédszemély; altiszt, segéd, szolga | Kereskedelmi v. közlekedési tisztviselő | Köztisztviselő (papok, tanárok, tanítók kivételével), közh. alk., díjnokok | Pap | Tanár, tanító | Másféle értelmiségi: orvos, ügyvéd s ilyeneknél alk. segéd, írnok | Közhiv. alk. v. másféle értelmiségi altiszt, v. szolga | Katonatiszt; honvéd-, csendőrtiszt | Katona altiszt; honvéd-, csendőr altiszt | Különböző, közelebbről meg nem nevezett foglalkozási ágban dolgozó napszámos | Nyugdíjas v. jövedelméből élő; tőkés, járadékos, háztulajd. | Magánzó, eltartásos | Egyéb ismeretlen foglalkozású | Árvaházi, szeretetházi tanulók | Mindössze |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| I. A) . | — | — | — | — | — | 3 | — | 22 | 19 | — | — | — | 3 | 2 | 3 | — | 1 | 2 | 2 | — | — | — | 1 | 1 | — | 59 |
| I. B) . | — | — | — | — | — | — | 2 | 15 | 4 | 7 | 1 | 8 | 9 | 10 | 6 | — | 5 | 1 | — | — | 2 | 2 | 1 | 3 | 1 | 77 |
| II. A) . | — | — | — | — | 2 | 2 | — | 8 | 20 | — | — | 5 | 1 | 4 | — | — | — | — | 2 | 1 | 1 | — | 2 | 2 | 1 | 51 |
| II. B) . | — | — | 2 | — | — | — | 2 | 8 | 13 | 3 | 3 | 6 | — | 6 | — | 1 | — | 3 | 2 | — | 1 | — | 2 | 6 | — | 58 |
| III. A) . | — | — | — | — | — | — | 3 | 8 | 12 | 1 | — | 4 | 8 | 9 | 2 | — | 1 | 1 | 2 | — | — | 1 | 1 | — | 1 | 54 |
| III. B) . | 1 | — | — | — | — | — | 4 | 8 | 11 | 5 | 1 | 1 | 2 | 5 | 2 | — | 2 | 3 | 1 | 1 | — | — | 2 | 1 | 1 | 51 |
| IV. A) . | — | — | 1 | — | — | — | — | 7 | 3 | — | 2 | 4 | 6 | 6 | 4 | — | 1 | 4 | 1 | 1 | — | 2 | 1 | 1 | — | 44 |
| IV. B) . | — | — | — | — | — | 1 | 3 | 9 | 4 | 4 | 1 | 9 | 5 | 1 | 3 | — | — | — | — | — | 2 | — | — | 3 | — | 45 |
| V. . . | — | — | 1 | 2 | 3 | 3 | 2 | 17 | 2 | 2 | 2 | 9 | 3 | — | 1 | — | 1 | 2 | — | 1 | — | 3 | 4 | 3 | 1 | 62 |
| VI. . . | — | — | — | — | — | 1 | — | 10 | 11 | — | — | 6 | 5 | 5 | 5 | — | 2 | 1 | 4 | 2 | — | — | 1 | 3 | — | 56 |
| VII. . . | — | — | — | — | — | 1 | 1 | 12 | 7 | 3 | 1 | 7 | 5 | 5 | 4 | — | — | 1 | — | — | — | — | 6 | 2 | 3 | 58 |
| VIII. . . | 1 | — | 1 | — | — | — | 3 | 13 | 4 | 4 | 2 | 3 | 2 | 6 | 2 | — | 3 | 7 | — | — | — | 2 | 1 | 3 | — | 57 |
| Összesen | 2 | — | 5 | 2 | 5 | 11 | 20 | 137 | 110 | 29 | 13 | 62 | 49 | 59 | 32 | 1 | 16 | 25 | 14 | 6 | 6 | 10 | 21 | 28 | 9 | — | 672 |

## 4. A tanulók megoszlása vallás szerint, 5. anyanyelv- és 6. nyelvismeret szerint.

| Osztály | vallású volt | | | | | | | anyanyelvű volt | | | | | | Mindössze | A magyar anyanyelvű tanulók közül | | | | | | | | | | A nem magyar anyanyelvű tanulók közül | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | latin szertartású róm. kath. | görög szertartású róm. kath. | görög keleti | ág. h. ev. | reform. | izraelita | unitárius | magyar | német | tót | oláh | szerb | olasz | | csak magyarul | más nyelven is | németül | tótul | oláhul | horvátul | ruthénül | szerbül | olaszul | | csak anyanyelvén | magyarul is | más nyelven is |
| | | | | | | | | | | | | | | | tudott | | is tudott | | | | | | | | tudott | | |
| I. A) . . | 27 | — | 1 | 2 | 3 | 26 | — | 59 | — | — | — | — | — | 59 | 58 | 1 | — | — | — | — | — | 1 | — | — | — | — | — |
| I. B) . . | 41 | 1 | — | 6 | 5 | 24 | — | 77 | — | — | — | — | — | 77 | 68 | 9 | 8 | — | 1 | — | — | — | — | — | — | — | — |
| II. A) . . | 26 | — | 1 | 2 | 5 | 16 | 1 | 51 | — | — | — | — | — | 51 | 46 | 5 | 5 | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — |
| II. B) . . | 29 | 1 | — | 2 | 8 | 18 | — | 58 | — | — | — | — | — | 58 | 48 | 10 | 9 | 1 | — | — | — | 1 | — | — | — | — | — |
| III. A) . . | 26 | — | — | 1 | 4 | 23 | — | 50 | 3 | — | 1 | — | — | 54 | 43 | 7 | 6 | 1 | — | — | — | — | — | — | — | 4 | 1 |
| III. B) . . | 21 | 1 | 1 | 2 | 3 | 23 | — | 49 | 1 | — | 1 | — | — | 51 | 47 | 2 | 1 | 1 | — | — | — | — | — | — | — | 2 | — |
| IV. A) . . | 18 | — | 1 | 2 | 2 | 21 | — | 42 | 1 | — | — | 1 | — | 44 | 32 | 10 | 10 | — | — | — | — | — | — | — | — | 2 | — |
| IV. B) . . | 14 | — | 1 | 4 | 4 | 22 | — | 43 | — | — | — | 1 | 1 | 45 | 35 | 8 | 6 | 2 | 1 | — | — | — | 1 | — | — | 2 | 1 |
| V. . . . . | 32 | 1 | — | 2 | 1 | 26 | — | 62 | — | — | — | — | — | 62 | 56 | 6 | 5 | 1 | — | — | — | — | — | — | — | — | — |
| VI. . . . . | 24 | — | — | 2 | 3 | 27 | — | 55 | 1 | — | — | — | — | 56 | 49 | 6 | 4 | 1 | — | 1 | — | — | — | — | — | 1 | 1 |
| VII. . . . . | 30 | — | — | 1 | 1 | 26 | — | 55 | 3 | — | — | — | — | 58 | 45 | 10 | — | — | — | — | — | — | — | — | — | 3 | — |
| VIII. . . . . | 25 | 2 | — | 2 | 5 | 22 | 1 | 57 | — | — | — | — | — | 57 | 53 | 4 | 4 | — | — | — | — | — | — | — | — | — | — |
| Összesen . | 313 | 6 | 5 | 28 | 44 | 274 | 2 | 658 | 9 | — | 2 | 2 | 1 | 672 | 580 | 78 | 58 | 7 | 2 | 1 | — | 2 | 1 | — | — | 14 | 3 |

## 7. A nyilvános tanulók magaviselete és mulasztása. 8. A nyilvános és magántanulók előmenetele.

| Osztály | Hány tanuló kapott magaviseletből | | | | egy órát sem | csak igazoltan | igazolatlanul | igazoltan | igazolatlanul | Rendes tárgyakból | | | | | | Összes szám | Rendkívüli tárgyakból | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | 1 | 2 | 3 | 4 | | | | | | mindenből jeles | legalább mindenből jó | legalább mindenből elégséges | egy tárgyból elégtelen | két tárgyból elégtelen | több tárgyból elégtelen | | latin ny. | egészségtan | vegytani gyak. | gyorsírás | ének |
| | osztályzatot | | | | mulasztott | | | mulasztott órák száma | | legalább elégséges eredmény | | | | | | | | | | | |
| I. A) . . | 40 | 18 | — | — | 8 | 50 | — | 1.365 | — | 1 | 1 | 37 | 5 | 7 | 8 | 59 | — | — | — | — | 19 |
| I. B) . . | 60 | 17 | — | — | — | 71 | 6 | 4.633 | 9 | 1 | 7 | 48 | 9 | 7 | 5 | 77 | — | — | — | — | 19 |
| II. A) . . | 42 | 5 | 2 | — | 5 | 41 | 3 | 1.593 | 12 | 2 | 7 | 30 | 2 | 3 | 7 | 51 | — | — | — | — | 5 |
| II. B) . . | 35 | 22 | — | — | 9 | 40 | 8 | 1.208 | 13 | — | 5 | 41 | 5 | 2 | 5 | 58 | — | — | — | — | 4 |
| III. A) . . | 35 | 15 | — | — | 6 | 55 | 9 | 1.456 | 19 | 1 | 5 | 29 | 6 | 8 | 5 | 54 | — | — | — | 11 | 3 |
| III. B) . . | 37 | 12 | 1 | — | 5 | 42 | 3 | 1.807 | 8 | — | 7 | 27 | 14 | 1 | 2 | 51 | — | — | — | 22 | 6 |
| IV. A) . . | 30 | 12 | — | — | 2 | 35 | 5 | 1.069 | 10 | — | 1 | 30 | 8 | 4 | 1 | 44 | — | — | — | 12 | 3 |
| IV. B) . . | 22 | 22 | — | — | 7 | 37 | — | 1.156 | — | — | 1 | 29 | 7 | 4 | 4 | 45 | — | — | — | 9 | 5 |
| V. . . . . | 33 | 18 | 2 | — | 11 | 40 | 2 | 1.247 | 9 | 2 | 5 | 43 | 8 | 2 | 2 | 62 | 2 | — | 20 | 9 | 2 |
| VI. . . . . | — | 52 | — | — | 3 | 41 | 8 | 1.964 | 14 | — | 5 | 41 | 3 | 7 | — | 56 | 11 | — | 3 | 5 | 15 |
| VII. . . . . | 2 | 49 | — | — | — | 2 | 49 | 2.952 | 49 | — | 7 | 45 | 3 | 1 | 2 | 58 | 19 | 43 | 3 | 1 | 9 |
| VIII. . . . . | 21 | 11 | — | — | 2 | 22 | 8 | 1.048 | 9 | 1 | 6 | 43 | 5 | 2 | — | 57 | 4 | — | — | — | 5 |
| Összesen . | 357 | 252 | 5 | — | 58 | 456 | 101 | 21.498 | 152 | 8 | 57 | 443 | 75 | 48 | 41 | 672 | 36 | 43 | 26 | 69 | 95 |

| Osztály | Fölvétetett az egész év folyamán | Intézetünk alsóbb osztályaiból lépett fel | Más intézetből jött föllépők | Intézetünkből ismétlők | Más intézetből jött ismétlők | Osztályoztatott | számokban: Felsőbb osztályba felléphet | számokban: Javító vizsgát tehet | számokban: Osztályismétlésre utasíttatik | számokban: Az osztályt nem ismételheti | percentekben: Felsőbb osztályba felléphet | percentekben: Javító vizsgát tehet | percentekben: Osztályismétlésre utasíttatik | percentekben: Az osztályt nem ismételheti | Az osztályozott tanulók közül: magántanuló volt | Az osztályozott tanulók közül: ismétlő volt | I. félév: egész tandíjat fizetett | I. félév: féltandíjat fizetett | I. félév: tandíjmentes volt | II. félév: egész tandíjat fizetett | II. félév: féltandíjat fizetett | II. félév: tandíjmentes volt |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| I. A) | 59 | — | 58 | 1 | — | 59 | 39 | 6 | 14 | — | 66·11 | 8·47 | 25·42 | — | 1 | — | 36 | — | 23 | 36 | — | 23 |
| I. B) | 80 | — | 76 | 2 | 2 | 77 | 56 | 9 | 12 | — | 72·73 | 11·69 | 15·58 | — | — | 1 | 46 | 4 | 27 | 46 | 4 | 27 |
| II. A) | 59 | 47 | 10 | 1 | 1 | 51 | 39 | 2 | 10 | — | 76·47 | 3·92 | 19·61 | — | 2 | 2 | 34 | 1 | 16 | 30 | 1 | 20 |
| II. B) | 59 | 55 | 2 | 2 | — | 58 | 46 | 5 | 7 | — | 79·31 | 8·62 | 12·07 | — | 1 | — | 33 | 5 | 20 | 33 | 5 | 20 |
| III. A) | 55 | 47 | 7 | 1 | — | 54 | 35 | 6 | 13 | — | 64·81 | 11·11 | 24·08 | — | 4 | 1 | 28 | 8 | 18 | 28 | 8 | 18 |
| III. B) | 52 | 41 | 9 | 2 | — | 51 | 34 | 14 | 3 | — | 66·66 | 27·45 | 5·89 | — | 1 | 2 | 26 | 4 | 21 | 26 | 4 | 21 |
| IV. A) | 45 | 43 | 2 | — | — | 44 | 31 | 8 | 5 | — | 70·46 | 18·18 | 11·36 | — | 2 | — | 24 | 2 | 18 | 24 | 2 | 18 |
| IV. B) | 45 | 38 | 4 | 2 | 1 | 45 | 30 | 7 | 8 | — | 66·67 | 15·55 | 17·78 | — | 1 | 3 | 22 | 1 | 22 | 22 | 1 | 22 |
| V. . . | 67 | 59 | 5 | 2 | 1 | 62 | 51 | 6 | 5 | — | 82·26 | 9.68 | 8·06 | — | 9 | 2 | 36 | 2 | 24 | 36 | 2 | 24 |
| VI. . . | 56 | 54 | 2 | — | — | 56 | 46 | 3 | 7 | — | 82·14 | 5·36 | 12·50 | — | 4 | — | 26 | 4 | 26 | 26 | 4 | 26 |
| VII. . . | 59 | 53 | 3 | 3 | — | 58 | 52 | 3 | 3 | — | 89·66 | 5·17 | 5·17 | — | 7 | 3 | 34 | 6 | 18 | 29 | 6 | 23 |
| VIII. . . | 57 | 44 | 13 | — | — | 57 | 47 | 6 | 4 | — | 82·46 | 10·53 | 7·01 | — | 25 | — | 34 | 3 | 20 | 21 | 1 | 35 |
| Összesen | 693 | 481 | 191 | 16 | 5 | 672 | 506 | 75 | 91 | — | 75·29 | 11·16 | 13·55 | — | 57 | 14 | 379 | 40 | 253 | 357 | 38 | 277 |

X.

# Függelék.

## A budapesti VIII. ker. községi főreáliskola fegyelmi szabályzata.

1. Minden tanuló köteles a saját vallásabeli istentiszteletekben és vallásgyakorlatokban résztvenn.

2. Minden tanuló köteles az intézetnek *minden egyes* tanára iránt tisztelettel viseltetni, figyelmeztetésükhöz alkalmazkodni, tanácsaikat követni és rendeleteiknek engedelmeskedni. A tisztelet külső nyilvánítása az utcán és az intézet folyosóin hallgatag köszöntéssel, az osztályban fölállással történjék.

3. Minden tanuló köteles a tanintézetben és azonkívül magát minden tekintetben illedelmesen viselni.

4. Minden tanuló szeresse és becsülje tanulótársait, hogy ezek viszont szeressék és becsüljék.

5. Ha valamely tanuló társától sértettnek érzi magát, óvakodjék minden visszatorlástól és terjessze panaszát az illető növendék osztályfőnöke elé.

6. Ha több tanulónak van panasza, csak egyenként jelenhetnek meg az illető osztályfőnök, s ha szükséges, az igazgató előtt.

7. A leckeórák alatt a legnagyobb csend és figyelem követeltetik. A házi vagy iskolai föladványokat mástól leírni vagyis átcsempészni nem szabad.

8. Könyveket, írószereket, vagy más tárgyakat, amelyeket a tanuló saját használatára kapott, elidegeníteni vagy cserébe adni tilos. Tilos továbbá a pénzkölcsönzés is.

9. A tanulók szülői kiséret nélkül vendéglőkbe, kávéházakba nem járhatnak, nyilvános táncmulatságokban részt nem vehetnek és pénzre nem játszhatnak.

10. Tanulónak, különösen nyilvános helyen, dohányoznia nem szabad.

11. A tanulók semminemű az intézeten kívül önálló társulatnak vagy egyesületnek tagjai nem lehetnek, igazgatói engedély

nélkül sem az intézetben, sem azon kívül gyűléseket nem tarthatnak, sem gyűjtéseket nem rendezhetnek.

12. Iskolai bútorokat, taneszközöket és falakat megrongálni vagy bepiszkolni, valamint a termekben vagy a folyosókon szemetet elszórni tilos. Aki kárt tesz, köteles megtéríteni, s ha rosszakaratból, szándékosan tette, még fegyelmi büntetésben is részesül.

13. Az esetleges lakásváltoztatást kiki bejelenti osztályfőnökénél.

14. A tanulók tisztán öltözve, a szükséges tanszerekkel és könyvekkel ellátva jöjjenek az iskolába. Iskolai kézikönyveken kívül más könyvet vagy oly tárgyat, melyre a leckeórákon szükség nincs, az intézetbe hozni elkobozás büntetése alatt tilos.

15. Az iskolai füzetek az iskolában elfogadott alakúak és minőségűek legyenek; ezekre nézve utasítást az egyes tanárok adnak.

16. A tanulók a leckeóra előtt, még mielőtt a tanterembe léptek, végezzék el esetleges szükségüket.

17. Az iskolába jövetelt minden tanuló úgy intézze, hogy megérkezése a tanítás kezdetét megelőző negyedóra alatt történjék. A túlságos koránjövetel épen úgy tilos, mint a későnjárás. A tanítás befejezése után az iskolaépületben tartózkodni vagy a leckeórák közt az intézetből távozni csak az igazgató engedélyével szabad.

18. Az iskolai épület előtt és az utcákon csoportosulni vagy az intézet folyosóin ácsorogni nem szabad.

19. A leckeórák közt 10 percnyi szünet engedtetik, amely alatt a tanulók a termet elhagyják, de a 10 perc elmultával kötelesek azonnal tantermeikbe vonulni.

20. Az osztályok egyik tanteremből a másikba, vagy a leckeórák befejezése után az intézetből, tanáraik vezetésével, csendben és a legnagyobb rendben vonulnak.

21. Ha valamely osztály a folyosón vagy lépcsőn halad, eléjekerülni vagy vele összekeveredni nem szabad.

22. Ha két osztály a lépcsőknél találkozik, az az osztály bocsátandó előre, amely felsőbb emeletről jön. Egyes tanuló mindenkor megvárja az osztály elvonulását.

23. Ha a tanuló előre nem látható akadály miatt kénytelen az előadási órát elmulasztani, mulasztását az iskolában való első megjelenésekor az osztályfőnöknél a szülőtől vagy ennek helyettesétől hozott igazolvánnyal, ha pedig az elmaradás oka betegség volt, orvosi bizonyítvánnyal igazolja.

Ha az akadály vagy betegség egy napnál tovább tart, a tanuló, szülői vagy ezek helyettesei kötelesek az intézet igazgatójánál levelezőlapon bejelenteni.

24. Előre látható akadályozás esetében a szülők vagy ezek helyetteseinek írásbeli kérelme alapján a tanulónak az elmaradásra engedélyt kell kérnie, még pedig egy napra osztályfőnökétől, több napra az intézet igazgatójától.

25. A köteles isteni tiszteletről való elmaradás igazolandó mulasztásnak tekintetik.

26. A tanulónak az előadások befejezése előtt az intézetből engedély nélkül távoznia nem szabad. Ha az előadásoknak befejezése előtt sürgős oknál fogva el kell mennie, az erre való engedélyt attól a tanártól kéri, akinek az osztályban legközelebb órája lesz.

27. Az a tanuló, aki igazolatlanul, habár szakadozottan is, annyi órát mulaszt, amennyi a köteles heti órák összege, az intézetből kilépettnek tekintetik.

28. A testgyakorlás alól való fölmentés az intézeti orvos véleménye alapján a szülők vagy ezek helyetteseinek kérelmére történhetik.

29. Aki valamely rendkívüli tárgy tanulására jelentkezett és fölvétetett, az illető tárgy óráira egész év folyamán eljárni köteles.

30. A félévi értesítőt, amelyet a tanulók január hó végén kapnak, továbbá az évközben kapott intőt a tanulók kötelesek szülőiknek vagy gyámjuknak aláírás végett bemutatni. Az értesítőt a szállásadók nem írhatják alá. Aláírt értesítőjét a második félév első előadási napján minden növendék tartozik osztályfőnökének átadni. Az oly értesítőt, amelyen a szülő láttamozó névaláírásán kívül más megjegyzés is van, az igazgató megsemmisíti.

Az újonnan kiállítandó értesítőért a bizonyítványmásodlatok díja (2 korona) fizetendő.

31. Az a tanuló, aki a fegyelmi szabályok ellen vét, büntetés alá esik, amely esetleg az intézetből való kizárás lehet.

# Tartalomjegyzék.


| | Lap |
|---|---|
| I. Adatok az iskola történetéhez | 3 |
| II. Az intézet hatósága, személyzete és fölszerelése | 9 |
| III. A tanárok működési köre | 15 |
| IV. A végzett tananyag | 17 |
| V. A tanulók névsora | 23 |
| VI. Ifjúsági egyesületek | 31 |
| VII. Ösztöndíj, segély, jutalom | 33 |
| VIII. Érettségi ügyek | 35 |
| IX. Statisztikai táblázatok | 37 |
| X. Függelék | 45 |